

GORENJSKI GLAS

CENA 29.000 din — LETO XLII — št. 93

Kranj, torek, 5. decembra 1989

stran 3

Omajano skupno življenje

stran 5

Plaćilna zavesa

stran 9

Tudi živali morajo jesti

Mitinga resnice in prijateljstva v Ljubljani ni bilo

Režiserji in igralci so sedaj znani

Razcep v Jugoslaviji, ki sta ga povzročila prepoved mitinga resnice in prijateljstva 1. decembra na Trgu revolucije v Ljubljani, kar je slovenska oblast dosledno spoštovala, in nasproti siloviti udar iz Srbije, izražen s totalnim bojkotom in zamrzitvijo vseh odnosov s Slovenijo, je bil vsaj za analitike jugoslovenske stvarnosti (in prihodnosti) pričakovan. Eden njih, slovenski pesnik in politik, podpredsednik republike konference SZDL Ciril Zlobec, ga je umestil že leta 1983, ko je nastal prvi spor med Srbijo in Slovenijo zaradi skupnih programskih jedor, pa se je potem najostreje stopnjeval prav med kulturniki do meje, ko se delovanja že nekaj časa ni. Vse, kar se je vmes v politiki pozitivnega dogajala, je bilo očitno trenutno, navidezno, neko blažilo in pregrinjalo spopada, ki je prvega decembra in praznična dneva pred njim bruhan na dan.

Slovenija je v sorazmerno kratkem času, v dveh mesecih, zdržala dva strahovita, evforična pritiska: najprej ob sprejemu ustavnih dopolnil, pa sedaj, ko smo skladno z zvezno ustavo in svojo zavarovali svojo suverenost in pravni red. Ker je ta grozeči miting toliko legal na dušo Slovencev in ker se nam je zdel poguben tudi za Jugoslavijo, smo tako ravnali in ni treba zato ponavljati zakaj. Sposobni smo bili vzdržati ob dokaj pičli in tiki, izjemo sosedje Hrvaške, podpori v nekaterih drugih delih Jugoslavije. To je ena plav dogajanja v Ljubljani in Jugoslaviji za letošnji rojstni dan federacije. Druga pa ni nič manj očitna. Režiserji, scenaristi in igralci v jurističnih, križarskih pohodih po Jugoslaviji,

slaviji, in eden ključnih je bil načrtovan za petek v Ljubljani, ker bi potem ostal samo še Zagreb, so si sneli maske. Ne, ne gre več za avanture lahkovernih skupin in za zunanjji izraz brezizhodnosti v njihovih okoljih, ki uživajo v kričanju, sklicevanju na Jugoslavijo, enotno ZKJ, pa na svoje voditelje ter ponizevanju zakonito izvoljenih predstavnikov v drugih okoljih, ki so menda zanič in jih sicer pošteno ljudstvo ni vredno. Gre za načrtno politiko v enem delu Jugoslavije, ki ji je mitingaški trojanski konj v Ljubljani spodeljal (peščica, ki je v petek opoldne kričala v Ljubljani neposredno sploh ne občuti tragedije Kosova), pa se je s pančno potezo v okviru SZDL razkrila in napovedala Sloveniji gospodarsko oziroma vseslošno vojno. Če me spomin ne var, je nekaj takega zadnji počel Stalin v informbirojevskih časih, potem pa takih bojkotov ni bilo in so trgovale celo medsebojno skregane države. Ni treba podcenjevati te srbske poteze, ki ji utegne čas prav kmalu pripisati žalosten nesmisel. Prav tako prav-decembrska zmaga nad mitingarji še ni zmaga razuma in treznosti. Zadana rana bo še povzročala hudo nevarne poteze in nanje je treba biti pripravljen. V tretje gre rado. Morda bo samo pot drugačna. To bomo videli že ta teden, na sejah nekaterih naših najvišjih organov v Beogradu. Nam nič drugega ne ostane, da se tudi v federalni prestolnici držimo tako, kot smo se pretekli teden. Če nas kdo hvali in se nam dobrika, še ne pomeni, da bo šel za nas tudi po kostanj v žerjavico.

J. Košnjek

Veliikega mitinga v Ljubljani ni bilo - Okoli poldneva v petek pa je bil na Trgu revolucije vseeno "mini miting", ki ga je organiziral okrog 40 Srbov in Črnogorcev, večinoma živečih v Ljubljani. Več kot mitingarjev je bilo domačih in tujih novinarjev, naključnih sibcev in miličnikov. Večina mitingarjev se je na opozorilo miličnikov, da je zborovanje prepovedano, razšla, najbolj razgreti pa so vztrajali, zato so jih miličniki priveli k sodniku za prekrške. Vsi so že na prostosti, plačati pa so morali povprečno po 900.000 dinarjev kazni ter 600.000 dinarjev za stroške postopka. Del mitingarjev se je nato preselil v pravoslavno cerkev v Ljubljani, kjer jih je paroh Peran Boškovič pozval k strpnosti. Žal je bil dogodek v Ljubljani v nekaterih srbskih sredstvih zlorabljen in prikazan kot nesluten policijski teror nad mitingarji. J. K., slika G. Sinik

Med konkretnim in splošnim

Klasične (uradne) politične organizacije, ki se pre(s)navlja in si iščejo svoje mesto v pluralnem političnem prostoru, si v prenovitvenem času "pomagajo" z raznimi parolami in sloganji. Nekateri sodijo v povojni socialistični besednjak, drugi izražajo vizijo, ki se tudi sedanji mladi generaciji zdi neuresničljiva, iz trejih "veje" demagogija, ki ji tudi politični laiki ne verjamejo dosti...

Tudi v radovljški Socialistični zvezi se pri snovanju osnutka programa za naslednje konferenčno obdobje niso izognili slogani, paroli, motu... Osnutek so sicer naslovili "Vsakomur pravica do lastnega prepričanja in dela za dober danes in boljši jutri" in zapisali vanj več sloganov, kot so Slovenija - moja dežela, V krajnji skupnosti od besed k dejanjem, Na volitve z našimi ljudmi - člani Socialistične zveze itd., vendar so ob splošnih usmeritvah podčitali tudi to, za kaj konkretno se bodo zavzemali. Za obstoj sole na Koprivniku, za sanacijo kamnolomov na Jelovici, za dokončno rešitev problema odlagaliska komunalnih odpadkov na Črnivec, za izgradnjo čistilne naprave v Radovljici, za iskanje rešitev, ki bi omilile posledice naraščajoče brezposelnosti...! Prav konkrenosti dajejo radovljški Socialistični zvezi - ob (splošnih) usmeritvah republike SZDL - lastno podobo in obraz, po katerem se loči od katerekoli druge občinske organizacije SZDL. Konkrenosti pa so tudi merilo, na podlagi katerega bo mogoče ob koncu konferenčnega obdobja ocenjevati, kako uspešna je bila SZDL v svojih prizadevanjih in zavzemanjih.

C. Zaplotnik

Javna razprava o ekologiji

Obvladovanje odpadkov

Kranj, decembra - Danes popoldne ob 16. uri je medobčinski svet SZDL za Gorenjsko sklical posvet na temo ekologija - učinkovito obvladovanje odpadkov. Povabljeni so strokovnjaki in odgovorni za ekologijo, predstavniki podjetij, ki se srečujejo z ekološkimi problemi ter seveda občani, ki jih ekološki problemi zanimajo. Središčni problem postaja ravnanje z odpadki, dolgo je bil podcenjen, sedaj predpisi pa problematiko le deloma pokrivajo. Korak naprej dan je predpis za programski dokument "Zasnova ravnanja z odpadki v predstavlja programski dokument "Zasnova ravnanja z odpadki v SR Sloveniji", ki daje poudarek tudi financiranju, organiziranosti in pridobivanju primernih lokacij.

**GORENJSKI
vec kot časopis**

Viharjev jezni mrzle domačije

Vrba - Obletnica rojstva pesnika Franceta Prešerna postaja sedanje čase potreba, ko se nas vse več in vse pogosteje vračamo ne le k njegovim poezijam, pač pa tudi v pesnikovo domačo hišo. To kaže tudi nedeljski obisk v Vrbi, saj je za razliko od prejšnjih let v nedeljo Prešernovih hiš obiskalo vsaj sto ljudi. Zvezcer je bila v njegovi hiši spominska svečanost z recitalom slovenske romantične Viharjev jezni mrzle domačije: recital slovenske romantične ob pesmih Prešerna, Mickiewicza, Lermontova in Puškina - pesnikov, za katere je značilna izjemna predanost domovini in narodu ter nenehno navzoča bridkost človeške intime - so pripravili Alenka Bole - Vrabec, Marko Črtalič in Igor Škrlič. Besedilo in slika: L. M.

Kmetijstvo in narava

Kmet kot varuh okolja

Časi, ko so predvsem na družbenih posestvih in tudi na nekaterih (usmerjenih) kmetijah kar tekmovali med seboj, kdo bo - ne glede na izdatke in negativne vplive na okolje - pridelal več in kdo bo bolj povečal porabo umejnih gnojil in škropiv, se počasi poslavljajo. Hektarski pridelki so sicer tudi zdaj pomembno merilo razvitosti kmetijstva, vendar pa ne edino, kot je bilo v času "revolucionarnega socialističnega napredka" in teženj, da bi tudi kmetijstvo industrializirali.

Strokovni posvet Kmetijstva in okolje, ki ga je pred prazniki na Bledu pripravil Republiški center za pospeševanje kmetijstva pri Zadružni zvezi Slovenije, je pokazal, da je za prihodnost človeštva bolj kot kolичina pridelkov

pomembna kakovost kmetovanja in pridelkov. Če je bila še pred nedavnim živinoreja največkrat omenjana zaradi smradu, je zdaj vse več opozoril, da je reja živali v velikih koncentracijah nevarna za podtalnico in za pitno vodo. Na družbenih posestvih je velike koncentracije pospeševala oblast, na kmetijah pa so nastajala nesorazmerja (preveč glav velike živine na hektar in težave z gnojevko in gnojem) zaradi zemljiške omejenosti z maksimumom in intenzivne tehnologije, ki je temeljila na dokupu krme. V večini razvitih dežel so kot zgornjo mejo za varno uporabo gnojevke in vseh gnojil že predpisali tri velike živine na hektar; sicer pa je po mnenju priznanih strokovnjakov temelj za ekološko uravnotežen...

Negotov kranjski hokej

Kdo bo plačal račune

Kranj, 4. decembra - Obstajen kranjskega hokeja in hokejskega kluba Triglav je vprašljiv. Uprava Poslovno-preditvenega središča Gorenjski sejem je brez obvestila Hokejskemu klubu Triglav iz Kranja odpovedala termin zadnje tekme z Olimpijo II, odvzetje pa so bile tudi vadbene ure ob sredah in četrtekih popoldne do pol osme ure zvezcer, to je čas vadbe pionirske selekcij. Hokejskemu klubu je bila tudi izdana faktura za novembrsko uporabo drsalniča v višini 109,7 stare milijarde dinarjev za 129,5 ure uporabe drsalniča, ob tem, da je ŽTKO Kranj 15. novembra za uporabo drsalniča že nakazala 26 starih milijard. Hokejski klub je dobival do novembra staro milijardo meseca dotacije, sedaj pa tri sta-

re milijarde. Kot so včeraj povedali predstavniki Hokejskega kluba Triglav Franci Teran, Rudi Zalokar in Primož Strniša, računa ne bodo plačali, ker ga ne morejo. Obenem pa terajo, da se problem financiranja kranjskega drsalniča reši, da kranjska SZDL uresniči dogovor o financiranju, ki je bil sprejet 25. oktobra, ali pa naj se jasno odloči, ali smo v Kranju še za hokej ali ne. Nihče ne terja, da bi sejem živel hokej, vendar se hokejisti sprašujejo, zakaj je kranjski led najdražji in ne bi bilo morda bolje, če bi pozivni drsalnič obupravljala ZTKO. Hokejistov, blizu 200 jih je, in ljubiteljev hokeja, ki jih v Kranju ni malo, res ni treba všeči za nos, pravijo v klubu.

L. M. J. Košnjek

no kmetovanje primerno velika in samostojna družinska kmetija - kmetija, ki kakršno se pri nas najbolj glasno zavzema Slovenska kmečka zveza. Drug problem je kemično varstvo rastlin. Onesnaženje podtalnice na Sorskem polju in v Prekmurju s herbicidi je povzročilo med prebilavljstvom takšen šok, da bo treba po mnenju strokovnjakov zgodovino kemičnega zatiranja plevelov in škodljivcev razdeliti na dve obdobji - na čas pred letom 1989 in na čas po njem. Če je bila doslej uporaba škropiv in drugih kemičnih sredstev prosta in so bila mogoča tudi pretiravanja (predvsem pri koruzi), naj bi bilo odslej drugače. Varčno, skrbno, premišljeno...

C. Zaplotnik

MIHA NAGLIČ
ZUNANJE POLITIČNI KOMENTAR

Od Jalte do Malte

O tem, da se Jalta rima z Malto, čivkajo te dni že vrabci in tudi druge vrste tiči ne moremo mimo tega. Vprašanje, ali bo Malta res nova Jalta, je zastavljeno. Poznavalci pravijo, da ne bo, in novice iz malteških voda to potrjujejo.

Ce hočemo delati kakršekoli primerjave, moramo najprej obuditi spomin na tisto, kar se je zgodilo v letoviškem mestu na Krimu, kjer so svoj čas letovali car Nikolaj II., Čehov, Gorki in drugi imeniteži. V dneh od 4. do 11. februarja 1945, ko je bil konec vojne že na vidiku in so sovjetske enote zmagovalno prodriale proti zahodu, so se v Jalti sestali letoviščarji posebno imenitne vrste - »veliki trije«: Churchill, Roosevelt in Stalin - ter sprejeli štiri skele: 1. Nemčija se v celoti okupira, postavi pod zavezniško upravo in v ta namen razdeli na štiri cone (ena na Churchillovo vztrajanje pripade Francozom). Nemčija se denacificira, vojni zločinci pa postavijo pred sodišče (Nürnberg). Plača naj izdatno vojno odskodnino, predvsem pa ne sme nikoli več postati omembe vredna vojaška sila; 2. da ne bi prišlo do preloma med zavezniški, pripozna ZDA in VB pozicijo, ki jo je že imela in zahtevala SZ - kar pomeni, da slednji tudi po vojni ostanejo dežele ob Baltiku in vzhodna Poljska, nasilno priključene leta 1940, po sporazumu s Hitlerjem. Poljska naj se na ta račun razširi proti zahodu, na račun Nemčije, vse do črte Odra-Nisa, komunistična vlada iz Lublina pa postane jedro bodoče poljske vlade; 3. SZ se obvezuje, da stopi tri meseca po kapitulaciji Nemčije v vojno z Japonsko; 4. Še istega leta se v San Franciscu sklice ustavnova konferenca OZN.

Že tedaj sta se torej o razdelitvi povojne Evrope pogovarjala predvsem dva, SZ in ZDA, sili, ki sta v vojni nosili levji delež in se tudi najbolj okreplili - SZ predvsem vojaško, ZDA pa tudi sicer. Evropa sama je bila takrat tako izčrpana, da bi pristala na vse mogoče rešitve, samo da bi bilo vojne konec.

Gotovo je, da je SZ zahtevala in dobila preveč; na račun velikanske škode, ki jo je v tej vojni utrpeла, se je hotela razširiti proti zahodu. Interes ZDA pa je bil prepričati Stalina, da se jim pridruži v vojni proti Japonski, katere konec takrat še ni bil na vidiku. V vsem drugem so mu popustili. Zahodni zavezniški tako sploh niso zahtevali od Stalina, da se umakne z ozemelj, ki jih je pridobil v tajnem in nenačelnem barantanju s Hitlerjem in v toku vojne same. Sprejeli so le ohlapno in nedoločeno obzezo, naj se v državah, ki jih je osvobodila oziroma okupirala SZ, postavijo demokratične vlade, izbrane na svobodnih volitvah. In ravno tu tiči tista jalska napaka, ki ni bila le lepotna: kaj se je po vojni dogajalo v »ljudskih demokracijah«, je znano...

Znano in očitno pa je tudi tisto, kar se v njih naposled dogaja zdaj, po štirih desetletjih okupacije, stagnacije, realnega socializma ali kakor se že temu reče. SZ se torej šele zdaj, po 45 letih, vrača v svoje meje, v prostor, ki ga zapušča, pa prihaja do spektakularnih sprememb, katerih uravnoteženo obvladovanje bo gotovo glavna tema malteških pogovorov velikih dveh. Sovjetsko popuščanje v vzhodni Evropi torej ni nikakršen umik, je le poravnava jalskih dolgov.

In kaj si lahko v primerjavi z Jalto obetamo od Malte? »Mnogovo«, pravi Gorbačov, katerega pozicija je veliko šibkejša od Stalinove leta 1945. Pa ne zaradi zunanje nemoči, temveč zaradi notranje šibkosti, zaradi negotove usode perestrojke kot glavnega notranjega projekta. George Bush je potem takem kot sovjetski sogovornik močnejši od Roosevelta. Kaj pa Evropa? Njenih državnikov na malteških ladjah sicer ni bilo, a »velikima dvema« so dali vedeti, naj ne delata računov brez njih. Državniki ES, zaskrbljeni nad usodo preestrojke, so ameriškega predsednika prepričali, da nima prav, ko čaka, kaj bo iz vsega tega dogajanja na vzhodu; treba se je angažirati in pomagati, dokler so zahteve še vroče, še pred novo pozebo.

Veliki trije so svoj čas, zavestno ali ne, požegnali Evropo hladne vojne, velika dva pa lahko zdaj blagoslovita novo evropsko pomlad. Tokrat ne gre za to, da bi Evropo prekrojevala po meri svojih interesov: pripoznati morata le novo podobo, ki si jo stara celina ustvarja sama.

Jalta se torej končuje z Malto.

CORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofje Loke in Tržič.

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Naročnina za IV tromesečje 370.000 din

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz solskih klopi, Škofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Šedelj (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbenne organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl Žlebir (socialna politika, Tržič), Dušan Humer (šport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Draksler in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri ŠDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, notranji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 33-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Predsednik občinske konference SZDL Jesenice inž. Alojz Kalan:

»Na volitve z najboljšimi kandidati«

Jesenice, 4. decembra - Prihodnost jeseniške občine je v razvoju drobnega gospodarstva in manjših obratih, predvsem pa v kvalitetnejšem razvoju turizma, tudi zdraviliškega. Socialistična zveza bo delovala predvsem v krajevnih skupnostih. Na volitve s kandidati, ki imajo v svojem okolju ugled in uživajo zaupanje.

V jeseniških občinih so v trinajstih krajevnih skupnostih od Rateč do Rodin ljudje najmočnejše organizirani v Socialistični zvezi, v krajevnih organizacijah, od koder prihaja precej pobjud. Občina, posebej od Hrušice do Vrbne, bo v naslednjih letih temeljito spremenila svojo podobo predvsem zaradi novih prometnih tokov, medtem ko po drugi strani občane upravljajo skrbni, kaj bo z razvojem in prestrukturiranjem gospodarstva, ki je in še vedno temeljni včinoma le na železarstvu.

O tem, kako občani spremljajo razvoj občine in krajev, o aktivnostih in novi vlogi Socialistične zveze smo se pogovarjali s predsednikom občinske konference SZDL Jesenice inž. Alojzom Kalanom.

»Kakšne možnosti ima jeseniška občina za nadaljnji razvoj, še posebej, ker se v naslednjih letih odpira karavanški predor in gradi avtocesta, s tem pa se pomembno spreminja Jesenice in njena okolica?«

»Smo na meji dveh držav in zato pomembni za prometne povezave. Gospodarstvo večinoma sloni na železarstvu, v prihodnji pa ga je treba tako prestrukturirati, da ne bo slonelo le na proizvodnji jekla. Mislim, da je treba še naprej - zaradi lepot in prirodnih danosti, ki jih imamo - razvijati turizem, v Kranjski gori in okolici. A ne le

Ivko Bergant, predsednik sveta za varstvo okolja v Tržiču:

Vse vode tečejo navzdol

Tržič, decembra - Jutri, v sredo, 6. decembra, ob 17. uri bo v paviljonu NOB v Tržiču okrogla miza na temo »Varstvo narave v planinskem in gorskem svetu«, ki ga organizira Svet za varstvo okolja pri predsedstvu Občinske konference socialistične zveze. Tržičani, ki jim je mar okolja, se bodo pogovorili o problematični planinstva, planšarstva in o grobih posegih v gorsko naravo. Mi pa smo prav zaradi aktualnosti te problematike, ki zadeva tržičko občino, na pogovor povabili Ivka Berganta, predsednika sveta za varstvo okolja v Tržiču.

»Ivko Bergant, zakaj ste se odločili prav za to temo? Saj vemo, da so v Tržiču problemi onesnaževanja tudi nižje, v Tržiču samem.«

»Res da gorski svet ni najbolj onesnažen, odpadkov in škodljivih snovi se največ nalaga v dolini, a menim, da se vse začne tam zgoraj. V gore hodi vse več ljudi, predvsem vse več neosveščenih planincev, ki puščajo za sabo odpadkov.

Ne le Triglav, kamor morajo cele ekspedicije čistilcev, danes so ogroženi vsi vrhovi, takole priročni, kot so tržičke planinske postojanke, pa še posebej. Vse bolj mažejo okolje tudi planinske koče, ki imajo pralne stroje, kjer kuhajo, pomivajo, jim ostajajo odpadki. Civilizacija privna s seboj vse negativno.«

H koi pod Storžičem nameravajo postaviti kar kontejner. To je vendar silno drago. Takih stvari si ne moremo privoščiti. Vse planinske koče bi morale imeti tudi triprekatne greznice, pa še vseeno so

vprašljivi pralni praški in druge kemikalije, ki ostajajo tam, se z vodo izpirajo v pitne vode, v dolino. Saj veste, da vse vode tečejo navzdol.«

»Druga tema, o kateri nameravate ju tri spregovoriti pa je planšarstvo. So tudi tu problemi?«

»Zelo pereči problemi! Lepo je videti trop ovac, ki se pasejo, zvončkljajo. Prava idila. Toda, če je ovac preveč, kot se to dogaja v naših gorah, nastaja v naravi velika škoda. Kar poglejte Begunjščico! Njen vrh je tako do živega popasen, da ponokod sploh ni več travnat ruše. Do skal je vse pojedeno. Pa je Begunjščica še pred nekaj leti slovela po bogastvu gorskega cvetja. Kriška gora je od Tolstega vrha pa do koče en sam hlev, en sam ovčji iztrebek! Ovčjero bo treba omejit, obvezno pa bodo crede morale imeti pastirje, sicer bo na vseh vrhovih prišlo do erozije.«

Problem pa je tudi mrhovina, ki ostaja za ovčami in gorah. Letos je na našem koncu kar dvakrat med njimi gospodarila strela. 26 ovac je ubilo v Storžiču, več kot 30 pa v Košuti nad Kofcami. Namesto da bi pobito žival zakopali, so jo enostavno porinili čez rob, na plezalne stene. Si lahko mislite, koliko je bilo tam muh, smradu? Plezalci so hodili po kosteh živali, po

mrhovini. Saj so krokari čistili, toda vsega in tako hitro tudi oni ne zmorejo.

Tretji problem so pa umetna gnojila na pašnikih. Da se lahko prezivi toliko drobnice, je seveda treba umetno gnojiti. Vode vse skupaj spirajo v dolino. Vem, da bo marsikdo skočil pokonci, da se uporablja majhne količine, da to proti porabi umetnih gnojil na Sorškem polju, kjer so tudi podtalnice in pitna voda, nič. Pa vendar, se moramo enkrat dokončno vprašati: Je to res potrebno?«

»Zadnji so se ljudje izpod Dobrče razburjali zaradi grobih posegov v Dobrče s cesto, ki vodi na vrh gore. Bojijo se za vodo, ki jo dobivajo iz te gore, da bi jim ne presahnila.«

»Tudi o tem bo govora. Kaj si delavci Gozdnega gospodarstva dovolijo, človek včasih kar verjeti ne more. Ne le, da na novo urezane ceste in vlake kazijo izgled gore. Ceste utirajo tudi na takih mestih, kjer je pravi nesmisel. Izgovarjajo se, da je potrebno za eksplatacijo gozdov na nedostopnih mestih. Koliko takih mest imamo! Potem bi potrebovali vlako na vsakih 100 metrov!«

Razumemo, da je treba zaradi eksplatacije gozdov speljati cesto na Polkjuko, Jelovico, toda ne posegati tako grobo v gorski svet! Cesto z Ljubelja na Preval hočejo narediti tam, kjer je 70-odstotna strmina! Gozdno gospodarstvo ima v rokah škarje in platno. Kdo jim da je vse te pravice?«

Na našo okroglo mizo smo povabili tudi Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter komite za varstvo okolja in gospodarjenje s prostorom in druge, da nam pomagajo. Vabimo vse Tržičane, da se udeležijo naše okrogle mize. Marsikaj bi prav oni lahko argumentirali.«

D. Dolenc

Prvi korak po ukinitvi sisov

Zamenjava tabel na vratih

Škofja Loka, 4. decembra - Po novem letu samoupravnih interesnih skupnosti (razen za področje pokojninskega in invalidskega zavarovanja) ne bo več, v »prehodnem« letu 1990 bodo pripravljene podlage za bolj učinkovito, racionalno, strokovno, tudi v trgu obrnjeno javno (državno) upravo. Prvi korak k temu cilju, ki pomeni predvsem bistveno večjo centralizacijo zbiranja in odločanja o delu slovenskega družbenega proizvoda za skupno in splošno porabo, pa je - gledano z očmi davkopalčevalca - preprosta zamenjava tabel na vratih sisov.

V občinah se odločajo za različne načine vključevanja strokovnih služb sisov pod streho upravnih organov. V Škofji Loki so osvojili model, po katerem bodo zaposlene iz sisov družbenih dejavnosti preselili pod firmo sekretariata za občno upravo in proračun, zaposlene iz sisov materialne proizvodnje pa v komite za družbeno planiranje in urejanje prostora. Administracijo iz obeh hiš bodo zlili v eno.

Prihodne »prehodne« leta bo hrkrati rešeto za presežke delavcev bodoče so-

dobne javne uprave. V Sloveniji zaenkrat govorje o številki 1700 ljudi, ki predstavljajo kar lepo papirnato tovarno. Koliko presežkov ljudi bo v gorenjskih občinah, kjer so bili že doslej dokaj racionalno organizirani, se še ne ve. Tudi to ne, v katerih strokovnih službah (ali sedanjih sisovskih ali upravnih) bodo ti presežki. V Škofji Loki so se pametno odločili, da bodo vsi deležni enakih merit, na tehnicni bo torej strokovnost, znanje, uspešnost vsega posameznika. Zelo verjetno pa bodo presežki predvsem na manj zahtevnih (administrativnih) delih, saj jim strokov-

nih ljudi na ključnih funkcijah v občinski upravi manjka (zlasti v komiteju za družbeno planiranje ter v Zavodu za družbeni razvoj).

Ukinitev sisov pomeni tudi ukinitve samoupravljanja na tem področju, ki - resnični na ljubo - zaradi nenehnih intervencijskih omejitev skupne porabe od zgoraj zlasti zadnja leta skorajda ni imelo s čim samoupravljalci. Za mnoge delegate, zlasti »uporabnike«, bo torej ukinitev sisovskih skupščin celo olajšanje. Tudi ožjih strokovnih teles, odborov za razvoj, po novem letu ne bo več. Namesto njih bodo v Škofji Loki na zadnjih letošnjih skupščinah sisov ustanovili trinajst odborov, ki bodo izvršnemu svetu in občinski skupščini, odgovornima za razvoj posameznih področij družbenih dejavnosti in gospodarske infrastrukture, dajali strokovna mnenja in predloge.

H. Jelovčan

KRATKE Z GORENJSKE

Poleg kanalizacije tudi trgovina - V krajevni skupnosti Voglje v kranjski občini so se že letos skupaj z Vodovodom Kranj priprav za ureditev kanalizacije. Tako so naročili izdelavo projekta. Že prihodnje leto, ker v Trbojah še ne bo čistilne naprave, nameravajo poiskati začasno lokacijo za ponikovalnico in vanjo speljati odpadne vode. Če bo le denar, pa naj bi proti koncu prihodnjega leta zastavili tudi s prenovo in razširitvijo sedanje klasične Živiline trgovine v samopostežno. Preureditev trgovine je v programu tega srednjoročnega obdobja in tudi v programu delovne organizacije Živila. Prenove bi se tudi že lotili, vendar so v zadnjem obdobju imeli precej stroškov pri urejanju telefonije, električne in sistema kabelske televizije. Na sliki: sedanja trgovina v Domu vaščanov v Vogljah je že nekaj časa premajhna. - A. Ž.

Razlike

Ničkolikorat slišimo pri oblikovanju srednjeročnih in potem največkrat še bolj pri dogovorjanju o letnih programih v skupščinskih in v klopih samoupravnih interesnih skupnosti, ki zadevajo krajevne skupnosti v občinah, lahko pripomemo delegatov: v odmaknjeneh oziroma hribovskih krajevih skupnostih nimamo niti še nežemotene preskrbe s pitno vodo, nimamo telefona, niti urejenih potov, kaj šele cesti do posameznih domačij... V dolini oziroma v urejenih sredisčih pa jim za vse to ni treba skrbeti. Kako naj potem mladi ostajajo na domačijah; in če teh ni, kako naj potem brez šole kraju še obdržimo kulturo... in zdržimo korak z ostalimi, razvitiimi oziroma preprečimo, da ne bodo razlike vedno večje?

Konec novembra je na srečanju predstavnikov krajevne skupnosti Koprivnik-Gorjuše in organizacij v njej skupaj z organizacijami in predstavniki tistih, ki so pomagali pri ureševanju programa te krajevne skupnosti, predsednik radovališke občinske skupščine inž. Marko Bezjak govoril tudi o tovrstnih razlikah. Rekel je, da so tovrstne razlike med višje ležečimi in mestnimi krajevnimi skupnostmi bile, so in bodo tudi v prihodnje...

Velja se zamisliti o napovedi te ugotovitve. Ne greji oporekati. Prav gotovo razlike bodo še naprej, vendar pa bo od jutrišnjega dogovorjanja v novi organiziranosti oziroma oblikovanju razvojnih programov odvisno, kako velike bodo te razlike v prihodnje. Ob pripravljenosti ljudi v odmaknjeneh krajih (krajevih skupnostih), da bi bile razlike vedno manjše, se bo še kako tehtala tudi sposobnost (in pripravljenost), ali resnično tudi odgovornim v občini ni vseeno, kakšno bo življenje v hribih ali odmaknjeno od mesta. Na to velja misli, že v sedanjih predvolilnih programih.

A. Žalar

Pionirji-gasilci so letovali

Kranj - Čeprav so že nekaj let sredstva občinskih gasilskih zvez precej skromna in predvsem omejena, zvezne vsako leto poleg ostalih dejavnosti poskrbijo tudi za letovanje pionirjev-gasilcev na morju. Tudi letos je iz posameznih gorenjskih občin letovalo kar lepo število pionirjev-gasilcev na Debelem rtuču pri Ankaranu; iz kranjske občinske gasilke zveze 49, iz tržiške 24 in iz jesenške 27. (ip)

Pregled po društvih

Kranj - Občinske gasilske zveze na Gorenjskem so imenovali posebne komisije, ki bodo obiskale vse gasilska društva po občinah. Med obiskom bodo pregledovale opremo, usposobljenost motornih brizgal in zalogo goriva. Ocenjevale pa bodo tudi letošnjo dejavnost društev oziroma uresničevanje programov po posameznih mesecih.

Velik obisk v okrepčevalnici

Kranj - v okrepčevalnici Društva upokojencev v Tomšičevi ulici v Kranju je zadnje čase vedno živahno. Vanjo radi zahajajo upokojenci, ki so po narodnosti tudi iz drugih republik. Večkrat kdo reče, da je ta prostor neke vrste Jugoslavija v malem. Od srede novembra, je okrepčevalnica odprta vsak dan že od 15. ure naprej.

(ip)

Obrambno in samozaščitno usposabljanje

Kranj - Svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno sa- mozaščito občine Kranj je konec novembra potrdil dopolnjeno sestavo predavateljskega aktivita za obrambo in samozaščitno usposabljanje na temo Prometna varnost. Tako bo v četrtek, 7. decembra, ob 12. uri v sobi 9 stavbe občinske skupščine v Kranju predavanje za vse predavatelje aktivita. Jelko Kacin bo predstavljal končno verzijo videokasete Prometno ogledalo, Martin Matko pa bo predstavljal organizacijske in tehnične napotke za predavanja v krajevnih skupnosti in prihodnji mesec.

A. Ž.

ureja ANDREJ ŽALAR

V KS Šenčur praznujejo

Ob telefoniji še vrsta drugih aktivnosti

Šenčur, 4. decembra - V nedeljo se je v krajevni skupnosti Šenčur v kranjski občini začel teden prireditve ob letošnjem krajevem prazniku. Tudi tokrat so praznovanje začeli člani AMD Šenčur s tradicionalno propagandno vožnjo po ulicah krajevne skupnosti. Na programu bo ves teden več športnih prireditve, osrednji pa bosta jutrišnja (sreda) slavnostna seja krajevne skupnosti v prostorih gasilskega društva Srednja vas ob 18. uri in sobotna proslava, ki bo ob 18. uri v Domu Kokrške čete v Šenčuru. Takrat bodo podelili tudi priznanja najzaslužnejšim krajanom in organizacijam.

Poleg Turističnega, Avto-moto, Gasilskega... je letos še posebno aktivno Športno društvo...

Čeprav je bila letos v krajevni skupnosti Šenčur, ki ima v Šenčuru in Srednji vasi v kranjski občini že okrog tri tisoč prebivalcev, osrednja akcija izgradnja telefonije, so potekale različne aktivnosti tudi na drugih področjih. Med zelo aktivnimi so bila predvsem nekatera društva, kjer velja še posebej opozoriti na živahnino dejavnost v Avto motu, Turističnem in Športnem društvu ter v Gasilskem.

Nekaj časa so si v krajevni skupnosti prizadevali, da bi skupaj s telefonijo zgra-

dili tudi sistem kabelske televizije, vendar so za to akcijo, ki bi bila prav gotovo velika pridobitev, zbrali premalo interesentov. Strošek za 180 naročnikov, kolikor so ji večinatali, bi bil prevelik. Da bi akcija lahko stekla, bi moralno v njej sodelovati vsaj 350 interesentov. Nazadnje so se ji raje odrekli. So pa letos urejali park pri mrljiskih vežicah, se lotili priprav na novo kanalizacijo, obnove drogov za javno razsvetljavo... Korak naprej so letos zabeležili tudi na področju preskrbe. V krajevni skupnosti je zraslo kar nekaj novih lokalov, še posebej zadovoljni pa so, da je Vinograd odpril novo prodajalno, obetbi pa so zdaj tudi, da bo obnovil stavbo sredi Šenčurja.

"V programu sta še vedno tudi izgradnja avtobusnega postajališča in vrtca," pravi predsednik sveta krajevne skupnosti Stane Verbič.

Stane Verbič

"Kar zadeva avtobusno postajališče načrtujemo za začetek enostransko pri osnovni šoli z asfaltiranjem Pipanove ulice. Že to bo precej izboljšalo prometno varnost občanov. Resno pa se zavzemamo tudi za izgradnjo vrtca. Ugotavljamo, da so v naši

krajevni skupnosti, v primerjavi z nekaterimi drugimi kraji in občini, potrebe po organiziranem varstvu v vrtcu velike. Prostor in načrte imamo, potrebnab bo le odločitev v občini, da se začne z gradnjo."

Predsednik sveta krajevne skupnosti je pred dnevi tudi povedal, da so pri programu izgradnje telefonije na začetku načrtovali, da bodo novi telefoni zazvonili še letos, da pa se je potem zatikal pri različnih dovoljenjih in predvsem pri sočasnosti. Tako akcija še vedno teče.

"Imamo podpisani že 482 pogodb za telefon," pravi predsednik gradbenega odbora Janez Podlogar.

"Samov novembra in oktobra se je prijavilo 14 novih naročnikov. Kljub precejšnjim stroškom interes za telefon torej raste. Čeprav se ob tako obsežni akciji vedno rado kaj zatake, upam, če bo le vreme, da bodo telefoni v krajevni skupnosti zazvenili najkasneje maju prihodnje leto. Sicer pa ne bi hotel biti preveč natančen v napovedi, čeprav je primarni kabel v glavnem že položen in v teh dneh hitimo z deli tudi na sekundarnem omrežju. Rad pa ob tej priložnosti še posebej poudaril, da si v nadaljevanju del odbor želi predvsem razumevanje pri krajinah, kadar gre za soglasja, kje naj bi potekalo razvodno omrežje. Ne sporazumi pri tovrstnih delih lahko celotno akcijo samo zavlečeo in podražijo."

A. Žalar

Obisk na koncu mesta

Ureditev in oživitev

Kranj, novembra - Spomnimo se, da je Odbor za lepši videz mesta Kranja pri občinski konferenci SZDL Kranj sredi oktobra sprejel pobudo, da se Vrtnica, kot priznanje, podeli vsem, ki so prispevali in delali na tem, da se obnovijo objekti na Trubarjevem trgu v Kranju - Pungartu. Poleg krajevne skupnosti Kranj Center, Samoupravne stanovanjske in Cestno komunalne skupnosti posebno počivali tudi novoustanovljeno društvo Pungart. Takšna je bila ugotovitev odbora.

Iz nekdanjega stanovanja ob cerkvi si je društvo uredilo Klub, ki je odprt vsak dan... - Foto: F. Perdan

Podali smo se na konec mesta - na Trubarjev trg in se oglašili v Klubu Društva Pungart, ki ga poleg članov vodi Bogdan Ankerst. Popravšali smo, kaj v društvu menijo o priznanju in kakšni so njihovi načrti za naprej.

"Bili smo prijetno presenečeni in zadovoljni hkrati, saj ocena oziroma Vrtnica kaže, da se je na Pungartu s skupnimi močmi vendarle marsikaj že spremenilo," je povedal Bogdan Ankerst. "Sicer pa je bilo Društvo Pungart ustanovljeno že pred približno dvema letoma in namenom, da bi ta del Kranja oživili z različnimi prreditvami. Ljudje so se najprej, in razumem, da tudi upravičeno, bali, da bo z ustanovitvijo društva in prirejanjem prreditve kup težav glede kaljenja miru in podobnih. Mislim, da smo ta strah že odpravili, saj je bilo čez poletje letos več različnih prreditv, ki smo jih pripravili skupaj s Kieselstein-

Že z dosedanjimi deli je Pungart dobil precej lepši izgled...

skim odrom in občinsko ZKO, a vendar ni bilo nobenih pritožb in težav. Zato bomo s skrbno pripravljenim programom nadaljevali tudi v prihodnje."

V kratkem pa bo društvo oziroma Klub, ki je odprt vsak dan tudi nedelj, ter praznikih, predstavljal tudi projekte nadaljnega urejanja celotnega prostora na Pungartu.

A. Žalar

Družinsko petje pod Krvavcem

Cerkle - Prireditve Peli so jih moja mati, ki jo je 25. novembra pripravilo Turistično društvo Cerkle ob 750-letnici poimenovanja Cerkelj in 75-letnici smrti skladatelja in rojaka Davorina Jenka, je pod pokroviteljstvom Penzionca Jagodic iz Vopovlj izredno uspela. Osrednja večerna in popoldanska predstava sta bili razprodani.

Na prireditvi so podelili lectova srca Ljubljanski banki, ekspozitorji Cerkle je pripravil delo z ljudmi in urejeno okolico ter 83-letni Frančiški Bolka - Koroščevi mami iz Cerkelj, ki je imela 17 otrok. Obe senci je izdelal Franc Frantar, podjetje Iskra Terminali pa je podarilo Turističnemu društvu Cerkelj najnovejši telefonski aparat ETA 900, ki ga bodo v prihodnje lahko uporabljali domači in tuji turisti v prostorih društva. Tako prireditelji, kot številni obiskovalci so se po končani prireditvi strinjali, naj bi ta prireditve postala tradicionalna in bila že prihodnje leto na prostem. Na nej pa bi lahko nastopile družine z vse Gorenjske.

Prireditve Družina pojo so podprli: Občinska turistična zveza Kranj, ERC Ljubljana, Gorenjski glas Kranj, Kmečki glas, Radio Tržič, Radio Triglav Jesenice, KS Cerkle, Ključavničarstvo Slatnar Cerkle, Gostilna Erjavček Cerkle, Iskra Terminali Kranj, Izdelovanje cokel Fajfar Sp. Brnik, Mizarstvo Kern Lahovče, diskont Krvavec Cerkle, Mesarija Kepić Ivan Cerkle, Kleparstvo Hočvar Slavko Visoko, tisk Jagraf Trboje, Kovaštvo Globočnik Janez Cerkle, Gorenje Izdelovanje kmetijske mehanizacije Stare Ludvik Sp. Brnik in Gorenjska Cerkle.

Miklavžev in poulični Novoletni sejem

Kranj - Po vzoru v zamejstvu - na Koroškem in v Furjanji - se je Poslovno prireditveni center Gorenjski sejem v Kranju letos odločil, da organizira tako imenovani Miklavžev sejem. Odprli so ga v petek, 1. decembra, danes (torek, 5. decembra) pa je zadnji dan tega sejma. Zaprli ga bodo ob 19. uri. S prireditvijo so letos skušali popestiti celoletni sejmski program. Sejem je bil pravzaprav prodaja pripravljenih daril.

Za konec leta pa je Poslovno prireditveni center Gorenjski sejem Kranj prevzel tudi organizacijo pouličnega Novoletnega sejma v Kranju in sicer od 23. do 30. decembra. Ugotavljajo, da bo za kakovostno organizacijo tega sejma treba postopoma nabaviti tudi različen inventar oziroma opremo. Vendar na začetku sami vseh tovrstnih stroškov ne bodo zmogli, zato prireditelji že letos računajo tudi na pomoci kranjskega združenega dela. Skrbi pa jih, da pravega odziva iz delovnih organizacij ne bo, saj se vse prevečkrat dogaja, da se združeno delo težko odloča za takšne in podobne aktivnosti v mestu.

A. Ž.

Štirideset let proizvodnje telefonov v Iskri

Lani Jatena, letos Katja

Kranj, decembra - V kranjski Iskri Telekom so Terminali drugo največje podjetje, ki je pred prazniki proslavilo 40-letnico proizvodnje telefonskih aparatov v Iskri. V štirih desetletjih so izdelali 5 milijonov telefonov, ki jih seveda nenehno posodabljajo, aktualna novost so javne telefonske govornilice, lani so v redno proizvodnjo vključili Jateno, letos Katja. Prav pri gorovilnicah računajo na dober posel, saj namerava slovenska PTT v treh letih podvajati število telefonskih govornilic.

Zanimivo je, da je bil prvi telefon v Iskri izdelan s sodelovanjem zahodnognemškega Siemensa, ki je danes njen partner pri izdelavi digitalnih telefonskih central. Leta 1949 so po Siemensovi licenci izdelali prvih 3 tisoč avtomatskih telefonskih aparatov ATA 1 in jih 500 izvozili. Šestdeseta leta pomenijo začetek lastnega razvoja, sedemdeseta vstop v elektronsko dobo telefona in osemdeseta svetovno slavo v obliko telefona. Aparat ETA 80, ki so mu po domače rekli "fitipaldi" je leta 1981 prejel najvišje mednarodne nagrade za obliko in postal svetovni standard telefonov v osemdesetih letih. Tedaj so razvili in patentirali telefon z enim samim mikroelektroniskim vezjem in licenco prodali

celo v ZDA. Osemdeseta leta so tudi obdobje lastnega razvoja javnega telefonskega aparata, Jatena je šla v redno proizvodnjo lani, Katja letos, prejeli sta tudi mednarodne nagrade za obliko. Decembra lani pa se je na trgu pojavila tudi nova družina telefonskih aparatov ETA 900, ki je letos prav tako dobila mednarodno nagrado za obliko.

V Iskri Terminali so lani izdelali rekordnih 340 tisoč telefonov, letos jih bodo 300 tisoč ter 2 tisoč sekretarskih garnitur in 500 novičnih aparatov. Pokrivajo tri četrtine jugoslovenskega tržišča ter so edini jugoslovanski izvoznik telefonov, predvsem v Keniju, Turčijo, Veliko Britanijo, Švicu in Italijo, na klirinskem tržišču pa v

Sovjetsko zvezo, Čehoslovaško in v zadnjem času na Poljsko. V devetih mesecih letošnjega leta so na konvertibilni trg izvozili za 2,3 milijona dolarjev in na klirinski za 1,4 milijona dolarjev izdelkov. V Turčiji in Keniji pa je Iskra postavila tovarni telefonskih aparatov na ključ.

Domača prodaja v zadnjih mesecih upada, zlasti v nekaterih predelih države. V Voivodini so denimo običajno prodali od 10 do 15 tisoč aparatov, letos jih bodo komaj 3 tisoč. Deloma si to razlagajo s strahom pred zalogami, saj se jih trgovci otepajo in njihove prodajalne se v bistvu spreminjajo v konsignacijska skladischa.

Na račun telefonskega prometa bi lahko napisali marsikaj kritičnega, PTT-jev monopol navsezadnje odseva tudi v dejstvu, da tudi pri obračunu telefonskih govorov spodbuja tiste, ki telefonirajo čim manj, namesto da bi bilo obratno in bi s tem zagotovljali del sredstev za razvoj. Vsaj v Sloveniji se v zadnjem času razmere glede števila telefonskih priključkov izboljujejo (saj jih ljudje kupujejo in vgradijo sami!), tudi število javnih telefonskih govornilic naj bi se v treh letih podvojilo in imeli naj bi jih približno 3 tisoč.

Najnovježe Iskrine telefonske govornilice so seveda na žetone ali kartice, k njim seveda sodi avtomat za prodajo žetonov in kartic. V Sloveniji so doslej prodali še pet takšnih govornilic, prvo so postavili na Brdu. V Iskri pa izdelujejo tudi napravo, s pomočjo katere je moč nadzorovati in vzdrževati več sto javnih telefonskih govornilic; to je računalnik, ki je priključen na eno samo telefonsko številko, prek katere nadzoruje delovanje javne telefonske govornilnice na daljavo in zelo hitro lahko ugotovijo, kje je kaj narobe (kje so odtrgali slušalko...). Zanimanje za te naprave, ki so novost tudi v svetu, so pokazali predvsem turistični kraji v Istri in Dalmaciji, pa tudi v Ljubljani.

M. V.

Plaćilna zavesa

Predvsem pa brez panike, velja po švejkovsko reči glede na prve informacije o uresničevanju srbske gospodarske blokade.

Za resne ocene je še prezgodaj, do pravih izpadov še ni prišlo, uradno nobene odpovedi še ni, direktorji gorenjskih podjetij pa kot največji problem navajajo neplačevanje, so nam včeraj do poleg povedali na gorenjski gospodarski zbornici v Kranju, kjer zbirajo informacije o uresničevanju napovedane srbske gospodarske blokade Slovenije.

Sicer pa gorenjsko gospodarstvo ni pretirano odvisno od srbskega, bolje rečeno vse manj, kajti zaradi neplačevanja so se dobave že zdaj zmanjševale, marsikje so že doslej nadaljnje dobave pogojevali s plaćilni izdobljenega blaga in blagovna menjava upada, ocenjujejo, da je Srbiji namenjene le še približno 6 odstotkov gorenjske industrijske proizvodnje. Seveda je to povprečje in primeru dejanskega pretrganja gospodarskih stikov bi jo nekatera podjetja bolje, druga slabše odnesla, prav v slednjih pa pravijo: počakajmo, da bomo videli, kaj se bo iz tega izčimilo, prva oticanja potekajo še na ravni referentov, prepričani pa smo, da dolgoletnih vezi ne more pretrgati takšna politična odločitev in da bo na koncu prevladal poslovni interes.

Poslovni interes pa je seveda vselej obojestranski. Nemara jo bodo res najslabše odnesla tista naša podjetja, ki le prodajo svoje izdelke na srbskem tržišču, saj bo zaradi psihiološke vojne prodaja verjetno upadla. Nemara bodo tudi dobave surovin in izdelavnega materiala iz Srbije postale bolj problematicne, toda, navsezadnje jih je moč nadomestiti iz uvoza, kar se v nekaterih podjetjih potihom pravzaprav veseli, saj so najpogosteje cenejše. Težko pa je napovedati, da se bodo na hitro pretrgale različne kooperacije, pri katerih bo udarec obojestranski, saj si je težko predstavljati, kako se denimo Crvena zastava lahko čez noč odpove vsem svojim slovenskim kooperantom.

V ozadju vročega dogajanja zadnjih dni pa kot zavesa vidi vprašanje: ali ne gre več ali manj le za dolgove srbskih podjetij slovenskim? Za račune, ki jih ne (morejo) plačajo? Vsekakor je to problem, ki ga navajajo vsi, ki poslujejo s srbskim gospodarstvom. Kolikšen je skupnik dolg, ne vemo, vendar pa je moč sklepati, da imajo obupne težave z likvidnostjo vsa njihova podjetja, ki ne izvajajo več kot polovice proizvodnje, takšnih pa je seveda veliko.

So torej razbite šipe na Alplesovi prodajalni v Nišu, napovedi nekaterih vojvodinskih radijskih postaj, da bodo zaprli vse slovenske poslovne obupne težave z likvidnostjo vsa njihova podjetja, ki ne izvajajo več kot polovice proizvodnje, takšnih pa je seveda veliko.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Le Škofja Loka napredovala

Zavod za statistiko je že posredoval podatke o lanskem naravnem dohodku, ki za Gorenjsko niso nič kaj razveseljivi, saj je v primerjavi z letom poprej napredovala le škofjeloška občina, ki se je med 65-timi slovenskimi občinami z 20. mesta v letu 1987 lani povzpela na 13. mesto. Radovljiska občina je ostala na 24. mestu, tržiška je s 16. padla na 23. mesto, kranjska s četrtega na 9. mesto in jeseniška s 27. na 44. mesto. Posebej se velja ustaviti ob Kranju, ki ni več na standardnem prvem do četrttem mestu, vse bolj izgublja bitko z najboljšimi, saj ima v primerjavi s prouvrsčeno občino Ljubljana-Center več kot polovico manjši narodni dohodek na prebivalca. Razlika med prvim in zadnjim na lestvici je seveda velikanska, saj je v Ljubljani-Center narodni dohodek na prebivalca znašal 37,92 milijona dinarjev, v Šentjurju pri Celju pa le 5,22 milijona dinarjev, slovensko povprečje pa je znašalo 12,5 milijona dinarjev.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Obiskali bodo 15 gospodarskih organizacij

Kranjski občinski komite za gospodarstvo je obiskal tovarne Sava, Planika, Kibernetika in Gorenjski tisk, v prihodnjih dneh pa jih bo še enajst. Največ pritožb so slišali na račun zaostajanja tečaja dinarja, sicer pa pozitivno ocenjujejo ukrepe Markovičeve vlade. Posledica zaostajanja tečaja, ki je bilo 20 do 30 odstotno, je izgubljanje dohodka, Kibernetika in Gorenjski tisk sta se znašla na robu izgube, čeprav sta povečala fizični obseg proizvodnje in izvoz. V teku so reorganizacije, Sava je že družbeno podjetje, kasneje pa nameravajo imeti več podjetij, kar so odvisno tudi od povezave s Continentalom. V Kibernetiki zdaj pripravljajo organizacijsko razdelitev v devet podjetij. Povsod načrtujejo posodobitev, nihče pa vlaganje v zidove. Vse bolj problematicna postaja kadrovskih politik, poniekod, zlasti v Planiki ljudje odklanajo dodatno izobraževanje. Veliko pripombe je letelo tudi na obremenitve gospodarstva.

Vse več neplačanih računov

Domači kupci so vse slabši plačniki, kranjski Savi so dolžni že skoraj 1.000 milijard dinarjev, od tega več kot 10 odstotkov predstavljajo neplačane obresti. Kupci - Sava jih ima več kot 8.000 - plačujejo v 45, 60 dneh ali kasneje, veliko je zaoštankov in vse več spornih terjatev. Za premostitev slabega plačevanja kupcev ima Sava najeti že 400 milijard dinarjev kratkoročnih kreditov, kar predstavlja pri sedanji obrestni meri več kot 20 odstotno udeležbo obresti v prodajni ceni. Problematiko poskušajo razreševati z intenzivno izterjavo, pogojevanjem novih dobav s plačilom že dospelih terjatev, s podaljševanjem plačilnih rokov dobaviteljem, z omejevanjem na res nujne nabave itd.

Marija VOLČJAK

Gorenjska banka bo imela ustanovni zbor 22. decembra

Kmalu nova ponudba bančnih delnic

Kranj, novembra - V ljubljanski banki-Temeljni banki Gorenjske so pripravljeni na ustanovni zbor LB Gorenjske banke Kranj d.d., ki je napovedan za 22. december, saj morajo počakati na ustanovni zbor "matere", predviden 19. decembra. Rezultat ekonomsko finančne revizije je za Gorenjsko banko zelo ugoden, priporočila je, naj zaradi jugoslovenskih gospodarskih razmer postopoma oblikuje približno 10 milijonov dolarjev (v dinarjih) rezerv. Vodstvo Gorenjske banke napoveduje, da bo med najboljšimi v sistemu ljubljanskih banke, da bo po sedanjih razmerah dobiček na redne delnice dvakrat, če ne večkrat višji od dobička na prednostne delnice, pri katerih je določena 6 odstotna letna profitna stopnja. Tako pa ustanovitvi nameravajo pripraviti novo ponudbo delnic neustanoviteljem, tudi ljudem.

Ponujeno ustanovitev LB Gorenjske banke Kranj d.d. je do 24. novembra sprejelo 331 njenih ustanoviteljev, kar je 99 odstotkov vseh po številu in kapitalu. Ustanovitveni kapital pa je trenutno ocenjen na 60 milijonov dolarjev, po zaključnem računu za letošnje leto pa naj bi znašal 65 milijonov dolarjev. O odnosih med "matero" in "hčerami" smo že večkrat pisali, zato dodajmo le to, da je bila 25. novembra v Združenih banki podpisana pogodba, s katero so prevzele odgovornost za njeno preteklo poslovanje, kar je bilo potrebno urediti zaradi statusa ljubljanske banke v tujini.

Odlöčitev o izstopu iz ljubljanske banke je že sprejela ljubljanska Stanovanjsko-kunalna banka ter njena banka v Beogradu, banki v Zagrebu in Sarajevo bosta postali podružnici ljubljanske banke, v Skopju, Prištini in Titogradu pa ne bodo več delovale.

Gorenjska banka je prva v sistemu ljubljanske banke oddala elaborat o ustanovitvi in prav kontrolo zahtevna pri Narodni banki je pozitivna, na poti je zdaj "mati", kajti še ne bodo lahko ustanovile "hčere". Rezultat ekonomsko finančne revizije je za Gorenjsko banko zelo ugoden, saj je ugotovila, da je njen premoženje stvarno izkazano, stopnja varnosti naložb pa je ustrezna. Priporočila ji je le, naj zaradi sedanjih jugoslovenskih gospodarskih razmer postopoma oblikuje za 10 milijonov dolarjev (v dinarjih) rezerv.

Gorenjska banka bo med najboljšimi v sistemu ljubljanske banke napovedujejo kranjski bankniki, kar utemeljuje z 17 odstotnim donosom na skladu v devetih mesecih letošnjega leta, konec leta pa naj bi imeli 1.200 milijard dinarjev, pogojeno rečeno, dobička. Na njene redne delnice bi bila glede na sedanje razmere udeležba v dobičku dvakrat, če ne večkrat višja kot na prednostne delnice, pri katerih bo določena 6 odstotna letna profitna stopnja. Predvidevajo, da bo rentabilen že prvo leto, stroški pa naj bi se povrnili po osmih letih ekonomski dobe.

Trije podjetniki gradijo teniško dvorano

nino-kreditnim službam in internim bankam. Ob tem pa velja reči, kar tudi v banki že glasno povedo, da so hranilne vloge v banki trikrat bolj varne in sicer zaradi bančne varnostne rezerve, zanje jamči Narodna banka in federacija, slednja tudijo za devizne hranilne vloge.

M. V.

Zasebni športno-hotelski objekt v Kranjski gori

Kranj, novembra - Pri zadnji delitvi slovenskega razvojnega dinarja so 16.435 milijonov dinarjev posojila trije zasebni podjetniki, ki v Kranjski gori gradijo športno-hotelski objekt "Langerholz", v njem bo teniška igrišča, restavracija in apartmaji ter zabavni klub, savna, fitness center in solarij, skratka obogatili bodo izvenpenzionsko ponudbo Kranjske gore. Objekt bo veljal 78 milijard dinarjev, investitorji bodo zagotovili 62 milijard dinarjev lastnih sredstev. Predvidevajo, da bo rentabilen že prvo leto, stroški pa naj bi se povrnili po osmih letih ekonomski dobe.

Trije podjetniki, Miro Brkovič iz Portoroža, Polde Brkovič iz Ljubljane in Bojan Langerholz iz Trzin, gradijo v Kranjski gori ob naravnem darsišču Pod gmajnico, poleg restavracije Mojca, športno-hotelski objekt. Z gradnjo so začeli avgusta letos, do konca letošnjega leta naj bi zaključili drugo fazo izgradnje, ki bo že omogočala koristenje objekta do srednje prihodnjega leta pa naj bi zgradili še apartmaje. Gradnja je torej zelo hitra, čimprej pa nameravajo športno dvorano odpreti, saj naj bi bil objekt likviden in rentabilen že po drugi fazi izgradnje, torej še pred izgradnjom apartmajev.

Predračunska vrednost objekta znaša 78 milijard dinarjev, investitorji bodo zagotovili 62 milijard dinarjev lastnih sredstev, odobrenih pa imajo že 16.435 milijonov dinarjev posojila iz razvojnega dinarja, kar predstavlja polovico vrednosti druge faze izgradnje objekta. V njem bodo tri teniška igrišča, sobe s 50 ležišči, restavracija s 120 sedeži, zabavni klub, savna, fitness center, solarij, na prostem ob dvorani pa šest teniških igrišč.

Del zmogljivosti športne dvorane bodo prodali vnaprej, povezati se nameravajo s smučarsko šolo Bojana Križaja v hotelu Špik v Gozd Martuljku, na področju tenisa je partnerka tudi Mima Jauševič v del teniške dejavnosti bodo prenesli v novo teniško dvorano. Program vsebuje začetne in nadaljevalne teniške tečaje, pa tudi tekmovalno šolo tenisa in odprtne teniške turnirje. Hotelski del objekta pa bo še začetni teniški igrišči.

Omenjen velja, da sta Miro Brkovič in Bojan Langerholz z novembrom prevzela v upravljanje Kočo na Gozdu pod Vršičem. Langerholz je v upravljanje vzel gostišče Mojca že decembra lani, Brkovič pa ima restavracijo v Portorožu.

M. V.

PREJELI SMO

VSTOPIMO V NOVI ČAS, POSLOVIMO SE OD LTH VIN-CARJE

Mislim, da v krajtu ljudi ne ve, da je v Šk. Loka, na lokaciji Vincarje zrasla ena največjih livačnih tlačnega litja Al-zlitin v Jugoslaviji. Največji smo po tem, kaj smo sposobni dati trgu. Najbolj zahtevna tlačna orodja in ulitki v Jugoslaviji je namreč možno dobiti nasrem podjetju. Danes ni trčno usmerjena tlačna livačna pri nas, ki se lahko pohvali, da včetve kot tretjino svoje proizvodnje direktno izvaja že vrsto let. Če bi upoštevali še vrsto odlitkov, ki jih dobavljamo kupcem na domaćem trgu, ki naše ulitke vgrajujejo v svoje končne proizvode in te tudi izvozijo, pridemo do ugotovitve, da smo svojo konkurenčno sposobnost dokazali v precejšnjem obsegu na zahtevnih zunanjih trgih. Ulitki z označko našega podjetja se vgrajujejo že vrsto let v slovite Mercedes, BMW-je, Citroene, navzoči smo še na primer v "masinah" IBM-a, v firmi Zanradfabrick - ZRN in Danfoss in Anderesen na Danskem.

V obdelavi in osvajjanju imamo že nadalje ulitke za druge eminentne firme na zahodu, ker gre naša strategija v smeri, da postanemo močno izvozno usmerjena livačna. Ob tem, kolikor smo znani in cenjeni zunaj, nam je pred časom navdušeno in s ponosom poročal predsednik Gospodarske zbornice Slovenije tov. Marjan Bočič, ki je z delegacijo GZS bil gost v vodstvu Mercedesa v Stuttgartu v času gospodarskih dnevnov Slovenije v tem koncu Nemčije. Svet nas torej že kar dobro pozna in ta tudi terja od nas nadaljnji tehnični razvoj, če želimo ostati v konkurenčnem boju. 415 delavcev bo letos realiziralo skupno okoli 34.000.000 DEM.

Nadzri razvoja LTH - Vincarje so se na koncu prejšnjega planskega srednjoročnega obdobja v temelju sprememili, ko je bilo definitivno jasno, da novih industrijskih površin ni za nas v občini, torej, da do selitve obrata livačne zagotovo ne bo prišlo do leta 2000. Mi smo nekako 6 let upali in delali na tem, da bi prišlo do novo lokacijo oz. selitve obrata livačne proizvodnje. Izdelani sta bili že tudi dve idejni zasnovi obrata na novo lokaciji (prva ob Termini na Trati, ki je v celoti »padla v vodo« zaradi zahtev po prostoru s strani železniškega gospodarstva). V teh dveh projektilih je bila načrtovana proizvodnja celo 10.000 ton ulitkov. Če upoštevamo, da smo na naši lokaciji proizvedli do sedaj največ 3200 ton odlitkov, je ta projekt predvideval izredno veliko razširitev. Z odločitvijo, da ostanemo na lokaciji Vincarje, upoštevajoč omenjen prostor in druge omicite, predvsem bližino stanovanjskega naselja, je vizija razvoja dobila povsem drugo pot. Program, ki ga je izredno skrbno pripravljala dobra tri leta strokovna in vodstvena ekipa iz našega podjetja s pomočjo strokovnjakov iz občinskega prostora in izven,

Franc Puhar - Aci

Kranjske zgodbe iz tega stoletja

POSPESENA STANOVAJNSKA GRADNJA

Gradnja stanovanj v "neue Heimat" (novi domovi) na Planini je šele začetek reševanja stanovanjske graditve v Kranju. Po načrtu bo zgrajeno 105 stanovanj v 27 objektih. Naselje na Rupi dobro napreduje. Stanovanja na Rupi bodo namenjena za nemške uradnike, Švabska vas. Celotno stanovanjsko gradnjo finančira "Kreissparkasse" Kranj. Mesto ima sedaj 12000 prebivalcev. Predvideva pa se, da bi imel Kranj 20.000 prebivalcev.

- Leta 1944 -

POKOPALIŠČE JUNAKOV

Marca 1944 se je Gruppenführer, generalleitnant der Polizei Roesener udeležil proslave dneva junakov na pokopališču v Kranju. Spomnil se je junakov, ki so dali svoja življenga za Führerja in državo - in v spomin junakom, padlim na Gorenjskem v boju proti zavratnim banditom.

DOBROSRČNA AMNESTIJA

Z dobrodošnostjo gauleiterja je sprejeta amnestija za vse Gorenje, ki so v tolpu na Kranjskem in Primorskem. Dana je možnost, da se nekaznovano vrne domov vsak k svojem delu.

odprtak, s tem, da imamo ločen sistem za industrijske odpalke, fekalne odpalke in meteorne vode. Z izgradnjo oz. premestitvijo Sore do črpališča na Novem svetu smo zagotovili v prvi fazi priključitev fekalnih odpalak in meteornih voda na centralno mestno čistilno napravo. Z izgradnjo centralne čistilne naprave v našem obratu se bodo tudi industrijske odpalke po čiščenju v naši čistilni napravi priključile na odvod do centralne mestne čistilne naprave.

Sanacije hrupa smo se delno lotili z izgradnjo protihrupne stene proti naselju Vincarje. Meritev po izvedbi te zaščite v nočnem času so v dopustnih mejah. Meritev hrupa v nočnem času v smeri Novega sveta so po oceni SEPO-komisije tudi še v dopustnih mejah. Nasprosto se na hrup v nočnem času slišijo pripombe s strani kranjanov. Zato bomo poskušali stanje na tem področju tudi še hitreje izboljševati. Tu so možni določeni notranji tehnični in drugi ukrepi na strojih in napravah in tisti, ki jih bo možno zagotoviti z novo tehnologijo v prostorih, ki bodo tudi zvčno bolj primerni.

Ne delamo si utvar in nikogar ne želimo preslepi, tako kot je že nekje bilo komentirano, da s tem Ureditvenim načrtom ponujamo razvoj podjetja na tej lokaciji do leta 2000 (o tem temu govorimo, ker do tega leta obstajajo planski akti občine Škofja Loka).

Po doslednih izkušnjah sodeč, do nove lokacije in selitve našega podjetja v občini Škofja Loka, določimo, da bo prišlo tudi po letu 2000, ker tako, kot razmišljajo danes naši najbližji sosedje - kranjan, imajo vso pravico, da razmišljajo in tudi že razmišljajo tisti kranjan, ki bodo morali dati soglasje za novo lokacijo za novega sosedja-industrijo. Tega pa danes nihče ne sprejema z odprtimi rokami Nadalje, čeprav bi ta lokacija bila recimo sprejet, nastopi še veliko večji problem, to je financiranje komunalne ureditve nove lokacije in kdo bo plačal odškodnine podjetju za obrate, ki so dokaj zahtevni v vseh pogledih?

Moramo vedeti, da je tovarna bila na tej lokaciji vrsto let, ne po svoji krividi in da ob tem ni mogla zbirati denarja za to, da bo enkrat v celoti premesčena na novo lokacijo, ker tega ne prenese nobena ekonomika.

Predsoni moment pri strokovnih odločitvah bo torej po naši oceni predvsem ekološki vidik. Če bomo do 11 letih res že tako bogati, da bomo lahko preselili celotno orodjarstvo in livačno proizvodnjo na novo lokacijo, obstoječo lokacijo pa preuredili v zelenico z drevoredom, takoj kot si nekateri predstavljajo, bomo tudi mi izredno srečni. Če pa do tega ne pride, ne smemo biti zaskrbljeni in nesrečni, ker Ureditiveni načrt, ki ga ponujamo, zagotavlja izboljšanje stanja, tako znotraj podjetja, kot navzven. Rešitev, ki smo jih izbrali, upoštevamo vse tehnološke in ekološke rešitve, ki smo jih izbrali, upoštevajo vse tehnološke in ekološke rešitve razvitega zahodnoevropskega sveta. Te livačne, kot je naša livačna visokotlačnega litja aluminija, stojijo danes tudi sredi naselij na zahodu in jih ne nameravajo seliti kam drugam. V prejšnjem tednu smo obiskali veliko livačno v Münchnu, kjer so v neposredni bližini, po celi meji obrata, stanovanjske hiše. Ta se trenutno rekonstruirata, priljubljeni so vse gotove vložne surovine iz topilnic v livač Al-zlitin, ki se ponovno prevedejo v livačno delovno stanje na naših pečeh, s pomočjo kurih ulja ali električne energije.

Nikakor se nadalje ne moremo strinjati s tem, da smo zaradi današnje lokacije že sedaj krivici za nerazviti turizem v občini, kar je med vrsticami razumeti in da bomo, če po letu 2000 odidemo s te lokacije, dali Škofji Loki pogoje za vrhunski turizem. Kaj o nas misijo turisti, ki se že vrsto let vozijo mimo obrata v Mini hotel »Zorka« v Vincarjih pa tudi ni skrivnost. To, da se isti turisti že vrsto let vozijo in hodijo mimo nas in da želijo ponovno priti, je ravno nasprotno tistem, kar se trdi. Lepo bi bilo, da bi tiste pohvale, ki jih dobivamo s strani turistov, prisle tudi s strani kranjanov, za skrb, ki jo posvečamo, da bi se naš obrat kar se da bolj prijetno in prijazno vklapljal v okolje, kjer smo.

Glede navedbe, da med delavci tovarne neodgovorni in manipulantski

Prisilno odpeljanim in skesanim je zasigurano življene in prostost. To amnestijo je objavil KB 10. junija 1944.

GADJE GNEZDO V KRAJU

Poleg amnestije pa je bilo v časopisu Karawanken Bote isti dan objavljeno tudi tole: V Kranju obstaja močna domobranska stotnija. To so sami prostovoljci, ki veselo vrše svojo odgovorno službo? So drzni in dobro vojaško iznoseni. Seda se bo odkrilo simpatizerje in terence OF. V Kraiburgu smrdi - pa ne samo po tovarnah. Treba bo razčistiti to gadje gnezdo. Torej domobranci - kviški glave in na delo!

NOVE OMEJITVE

Krema in pasta za čevlje se dobi le še na posebne nakaznice. Mila le še 35 gr. na mesec. Zmanjšajo se obroki na Bezugshen in sicer kruha 150 gr. na teden ali 112 gr. moke.

Prešteti se morajo vse svinje ne glede na spol in starost. Osebe, ki bodo zavestno dale neresnične podatke bodo strogo kaznove. Krivdorek se lahko izvrši zaradi zločinstva proti uvedbi v vojnem gospodarstvu.

UKREPI TOTALNE VOJNE

Po nalagu dr. Goebelsa stopijo v veljavno ukrepi v svrhu totalnega vojskovanja, ki so slediči:

1. Zaprejo se gledališča

duhovi širijo glasove o tem, da so zahteve kranjanov usmerjene proti dežavnemu, pa naslednji komentar:

Če smo v planih predvideli, da se bomo kadrovska ojačali v programu orodjarstva do 250 orodjarjev in da bomo nasprosto uveli s tehničko prestrukturiranjem, vseh tistih delavcev, ki jih sedaj šolamo ob delu (tih je 31) in ki jih štipendiramo (tih je 37), ne bomo mogli zapošljiti, če Ureditivena načrta, tako kot je bilo treba upoštevati kasnejšo v obveznega strokovnega dela želimo stvari postaviti na glavo. Načrte, na dnevnem redu ni bila naša lokacija, ampak Ureditivena načrta, ki je bila zadolžena, da predstavlja nobenega uresničevati.

V tem trenutku imamo na primer 9 pripravnikov in 8 delavcev na služenju vojaškega roka. Kako se bomo dokončno odločili, ali jih zapošljimo za nedoločen čas ali ne, v tem trenutku še nismo. Z vso odgovornostjo pa že sedaj lahko povemo, da Ureditivena načrta odpira možnost za nova delovna mesta, ostajanje pri današnjih prostorskih okvirih pa pomenuje tudi krčenje in s tem tudi manj delovnih mest.

Nenazadnje ne moremo nimo ugotovitev, da so z našim denarjem zgrajeni: otroška vrtca, osnovna šola, center usmerjenega izobraževanja, športna hala čez Sor in tudi stanovanja na Novem svetu. Vsi, ki smo sedaj tu, smo dolžni narediti kaj za izboljšanje stanja. Mi smo svoj program ekološke sanacije že naredili in ta se, kot je že bilo pojasnjeno, tudi uresničujem.

V dogovoru s krajevno skupnostjo je letos v okviru našega investicijskega projekta kanalizacijskega omrežja in enostranskega ter tudi nestrokovnega pristopa pri pojasnjevanju in iskanju rešitev za naše podjetje, ki bomo vzel to pravico, da javno sporocim, da moje ime, kot člena komisije za sklep, v kontekstu neuskrajljene vsebine sklepa z zborom občanov in že omenjene posredovane informacije javnosti, izvajam in se ne sem več uporabljati v bodoče. To je zahteva tudi našega 415-članskega kolektiva, ki pričakujem, da se javnosti, predvsem pa skupščini, posreduje objektivna in predvsem celovita ter strokovna ocena o podjetju, ki si mora zagotoviti razvoj na današnji lokaciji, ki pa vsi vemo, da ni, in tudi nikoli ni bila optimalna. To oceno prepuščamo, da bo v končni fazi dala predvsem stroka.

Ob obravnavi našega podjetja, ko gre za ekološke vplive, bomo odločno nasprotovali vsem tistim neargumentiranim in nestrokovnim poskusom, da dimenzijo ekoloških vplivov našega podjetja prikazujejo v nepravilni in napačni način.

Lahko rečemo, da se čutimo izigrane in verjetno ni potrebno posebno poudarjati, da nas ne bo več zanimalo, če se ne razumemo, kako bodo kranjan. Vincarje rešili kanalizacijo, ko bo ta postala aktualna, ker pri takem odnosu do nas, bo kanal, ki smo ga zgradili za ta namen, ostal slep.

Zaradi vseh, že navedenih, razlogov in dejstev ne želimo biti na zatožni klopi, ker to menimo, da ne zaslужimo. S kranjan smo do sedaj vodili dokaj strepen dialog. Ureditiveni načrt, ki smo ga predložili v ocenitve, je rezultat določene predhodne

procedure, v kateri je sodelovala na krajevna skupnost. Pred izdelavo osnutka ureditvenega načrta so bile namreč izdelane posebne strokovne podlage, predvsem zato, da so se najprej pridobil oz. pogoj, ki jih je bilo treba upoštevati kasnejšo v obveznega strokovnega dela želimo stvari postaviti na glavo.

Nevzdržno je zato po naši oceni predvsem to, da praktično na zaključku in ne procedure, ki bodo zagotovo manj optimalne, tako kot podjetje, kot tudi za kranjan, ob tem, da bo podjetje zagotovo še nadalje moralno stati na tej lokaciji.

Direktor podjetja LTH-OL-Mirjam Jan - Blažič, dipl. ing.

vam vsak dan od 8. do 19. ure in ob sobotah od 8. do 12. ure nudi pestro izbiro izbranih delikates, vrhunskih buteljčnih vin in žganih piščak zasebnega proizvajalca. Običajte nas, ne bomo vas razočarali!

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ

Izvršni svet

Izvršni svet Skupščine občine Kranj in PDP YUGEA Ljubljana prirejata seminar z naslovom:

PRIPRAVA POSLOVNICH NAČRTOV ZA PODJETNIŠKE ZAMISLI.

Seminar bo v četrtek, 14. 12. 1989, od 10.00 do 14.00 ure v dvorani št. 14 Skupščine občine Kranj, Trg revolucije 1.

Program:

dr. Miroslav Glas, dr. Aleš Vahčič

— Smoter podjetniškega ravnatelja

— Izdelava poslovnega načrta

V okviru Projekta »OPTIMA« v Kranju skušamo v podjetjih razvijati podjetniške zamisli na najrazličnejših področjih: uvajanje novih proizvodov, izboljšave na poslovno organizacijskem ali tehnološkem področju, preoblikovanje organizacije podjetij. Nosilci podjetniške zamisli za svojo zamisel izdelajo poslovni načrt s ciljem, da ocenijo pričakovani dobiček ob proučitvi tehnološke, kadrovske, finančne, tržne, pravnoorganizacijske in drugih plati zamisli.

Na seminarju bodo udeleženci pridobili znanje za pripravo poslovnih načrtov za dve vrsti podjetniških zamisli (novi proizvodi ali storitve, oblikovanje novih poslovnih enot).

Želimo, da bi se čim več podjetnih, ustvarjalnih ljudi usposobilo za kakšen sistematičen pristop, ki bo v dosti večji meri zagotovil uspešno realizacijo nove zamisli.

Cena seminarja je 1.000.000 din za udeleženca, ki se plača na žiro račun PDP Yugea Ljubljana št. 50105-601-19602 pred pričetkom seminarja.

Prijave sprejemajo do petka, 8. 12. 1989, Danica Sintič na tel. številka 25-661, interna 309.

Ob obletnici pesnikovega rojstva

PODELJENE PREŠERNOVE PLAKETE

Kranj - Že nekaj let so v Kranju priznanja za delovanje na kulturnem področju - Prešernove plakete, ki jih podeljuje Kulturna skupnost Kranj, prenesli iz vrste prireditev ob 8. februarju na začetek decembra, na ob letnico rojstva pesnika Franceta Prešerna. Sinočno svečanost v zadržnem domu na Primskovem je popestrila folklora: v programu, ki ga je povezovala Alenka Bole - Vrabec sta nastopili folklorni skupini Osnovne šole Bratstvo in enotnost Kranj ter KUD Primskovo. To pa ni bila edina prireditev pesniku v spomin - v Prešernovem gledališču je bil že tradicionalni literarni večer Literarne skupine Iskra Kranj.

Kulturna skupnost Kranj je podelila za kulturno delo v letu 1989 priznanja naslednjim. Večino Prešernova plakete so prejeli: Marija Kos, Nada Kos in Jožef Močnik.

MARIJA KOS je prejela priznanje za vsestransko delovanje na kulturnem področju. V kulturno življenje na Visokem se je vključila pred enajstimi leti, sprva kot pevka v zboru, kmalu pa je prevzela tudi strokovno in umetniško vodstvo pevskega zbora, ki ga vodi še danes. Pevsko kulturo in veselje do petja prenaša na najmlajše v vrtcu na Visokem in na Oščevku. Vsa leta sodeluje pri pripravi proslav ob najrazličnejših priložnostih, tudi osrednjih občinskih proslav, in pri ustvarjanju krajevnega glasila.

NADA KOS je prejela priznanje za kvalitetne dosežke na področju zborovskega petja. Začela je v domači dramski skupini v Adergasu. Glasba ji je že takrat bila zelo blizu, zato je sestavila in vodila manjšo dekliško pevsko skupino. Kasneje, ko je glasba postala tudi njen poklic, stika z ljubiteljsko kulturo ni izgubila. V sezoni 1985/86 je prevzela vodstvo mešanega pevskega zbora na Primskovem in ga s svojo izredno strokovnostjo in smislim za pevovodsko delo pripeljala v sam vrh zborovskega petja v Kranju.

JOŽEF MOČNIK je prejel priznanje za svoj prispevek pri razvoju glasbene dejavnosti in pustvarjalne dosežke. Vrsto let je vodil številne pevske zbrane v Kranju - moski pevski zbor DPD Svoboda Stražišče, Oktet Kranj, moski pevski zbor Davorin Jenko Cerkle. Bil je pevec in korepetitor moškega pevskega zbora Iskra, sodeloval je pri oktetu Glasbene šole Kranj. Z moškim pevskim zborom Davorin Jenko Cerkle je dosegel velike uspehe na tek-

movanjih v Mariboru (trikrat bronasta plaketa, enkrat srebrna in priznanje leta 1974), prejel pa je tudi številna druga priznanja. Celo desetletje je bil ta zbor najboljši v občini, nekaj let celo na Gorenjskem. Kot član odbora za glasbeno dejavnost pri ZKO Kranj že osem let skrbil za usmerjanje in oblikovanje ljubiteljske glasbene kulture v Kranju.

Male Prešernove plakete za leto 1989 pa so prejeli:

Janez Balanč je priznanje prejel za vsestransko aktivnost in organizacijsko delo na kulturnem področju. Posebej uspešen je bil kot predsednik KUD Jože Papler v Besnici, saj je ponovno oživil društveno dejavnost v dramski sekiji, lutkovni skupini, organiziral je slikarske razstave, deloval pa v Gledališču Kranj, nadaljeval pa v Oktetu Sava, zdaj pa oktet tudi strokovno vodi. Peti pa je začel leta 1971 v Oktetu Senčur, bil je tudi član dramske družine Šenčur.

Igor Pavlovič je prejel priznanje za ustvarjalne dosežke na gledališkem področju. Je vsestranski igralec, ki mu odreške deske pomenijo svet za nehneno ustvarjalno raziskovanje. Začel je v Prešernovem gledališču Kranj, nadaljeval pa v Ljubljanskem gledališču Češ cesto. Odmedni so bili njegovi igralski do-

sežki v predstavah Afrika, Vedomec Kriš, Semenska gasa in Kostanjeva krona.

Miha Plajbes je prejel priznanje za svoj prispevek pri razvoju glasbene kulture in pustvarjalne dosežke. Kot pevec in solist je sodeloval pri celi vrsti zborov. Danes deluje v mešanem komornem zboru RTV Ljubljana. Več kot 25-letno sodelovanje v ljubiteljskih in profesionalnih sestavah in vzpostavljeni študiji glasbe - solopetja, sta omogočila celovito in poglobojeno spoznavo pevske dejavnosti. Kot strokovni sodelavec odbora za glasbeno dejavnost pri ZKO Kranj je uspel med kranjskimi skupinami ustvariti visoke strokovne, tehnične in organizacijske stike. Kot koncertni pevec pa bogati kranjski in gorenjski glasbeni prostor s samostojnimi koncerti in drugimi priložnostnimi nastopi.

Lea Mencinger

"Za odpiranje svoje notranjosti se odločimo samo enkrat in pesem nas potegne v vrtinec blagih harmonij," je v nagovoru zbranim dejal podpredsednik ZKO Slovenije in predsednik ZKO Kranj Matvej Oman, "samo enkrat in pesem nas potegne v vrtinec blagih harmonij, samo enkrat in oder postane prostor oživetih misli igralca in režisera, in ritem usmerja telo v plesni izraz, misel se zlije v razpoloženje literarnega dela, in čopič nemirno išče barvitost okolja in človekovega razpoloženja."

Prešernovo gledališče Kranj

PREMIERA »EMIGRANTOV« V PG

Kranj - Tretja premiera tekoče gledališke sezone v PG - Aktualno delo poljskega satirika - Uprizoritev bo v kletnih prostorih PG.

V ponedeljek, 11. decembra, bo premiersko uprizorjeno delo poljskega dramatika in satirika Slawomira Mrožka »Emigrantov«. Aktualno delo, morda še bolj kot ob nastanku in prazvedbi, soča z resnico današnjega sveta pri nas in v širšem okolju. Problem emigracije, tudi svojevrstnega disidentstva in »gastarbeiterjev« je vpeto v dialoško spretno dramaturgijo tragikomicnosti.

Prevod »Emigrantov« je delo Uroša Kraigherja, predstavo je režijsko vodil Marjan Bevk, igrata pa Pavel Rakovec in Tine Oman.

Kranjska uprizoritev je vezana na ambient in bo uprizarjana v kletnih prostorih gledališča. Za vse abonmaje, pač po določenem zaporedju, bodo predstavo v kranjskem gledališču uprizarjali do zadnjih dni letosnjega leta.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je odprta razstava Anton Tomaz Linhart - ob 200 letnici uprizoritve Županove Micke. V Stebriščni dvorani Mestne hiše razstavlja fotograf Boštjan Gunčar. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava del mlade generacije fotografov na Slovenskem.

V Ljubljanski banki, Gorenjski banki Kranj, Cesta JLA, razstavlja slikar Vinko Hlebš.

Znova lutkovni četrtek! Ta četrtek bo v modri dvorani gradu Kieselstein Cvetlo Sever razveselil otroke z Nočno zgodbo. Začetek ob 16. uri.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je še ta teden odprta skupinska razstava likovnih del članov Dolika.

ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji je na ogled razstava kipov akad. kiparja Franceta Rotarja. Zbirke Loškega muzeja so na ogled le ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB razstavlja likovna dela Brane Povalej.

KAMNIK - V razstavišču Veronika je še do 6. decembra odprta razstava likovnih del članov Likovnega društva Kamnik.

Lutke

STARA HIŠA ŠTEVILKA 3

Lutkovna uprizoritev: Lutke čez cesto

Režija: Delo skupine

Prikaz prenosa preoblikovanja literarnega zakona v režijski zakon je v predstavi Stara hiša št. 3 Lutkovna skupina čez cesto praktično slabo izvedla. Dva temeljna ugovora razrušita omenjeni poseg:

- vsaka uprizorjena predstava apriorno naredi prenos literarnega zakona v režijski zakon, zato je povzdiganje samoumevnega/apriornega nesmiselnega (Macherey),
- komentiranje samoumevnega kot izvirnega, vodi v strukturi formalno logičnega izjavljanja, do lastne negacije oz. ujetosti v večstopenjske probleme. /Russell/

Likovna nedodelanost predstave postavi številne režijske posege/rešitve v pozicijo vprašljivega. Določene scene lahko režija dramaturško reši z abstrakcijo, vendar dramaturški prijem reševanja temeljnih scen z abstrakcijsko formo na odru, ki je abstrakcijsko likovno rešen, pomeni odstajitev poante najmrajšim gledalcem, saj jim abstrakcija postane priobčljiva še po desetem letu starosti.

Govor ima v lutkovnem gledališču eno bistvenih simboličnih sporočilnih polj. Zvrsti jezik/a knjižni → pogovorni -sleng/, ki jih uporablajo lutke glede na izrazajočo vlogo v predstavi, morajo biti razločene. Te meje so v predstavi zabrisane in sporočilni efekti tako izgubijo svojo izraznost.

Problem pojavljanja živih igralcev na lutkovnem odru je začrtan. Nikakršne prepovedi pojavljanja le-teh ni, vendar je potrebno vedeti: kdo je lutka/center: igralec ali lutka? Ker z menjajočim lociranjem gledalčevega poglednega focusa upade žrelja in z njim ujetost subjektive interpelacije/prepoznavanja. Popolnoma nedopustno so nezavedni spodrljaji igralčevega zakrivljanja lutke s telesom.

Glasba je bila pravi atmosferski doprinos k predstavi, katere eksperimentalnost odpira neizmerne možnosti špekuliranja.

Tomaž Kukovica

RADOVLJIŠKE LIKOVNE PRIREDITVE

Radovljica - Decembra bo v Radovljici kar nekaj likovnih predstav. Prvi dve bosta že v četrtek, 7. decembra: ob 18. uri bodo v Šivčevi hiši odprli razstavo akad. slikarja Simona Mlakarja, ob 18.30 pa novozgodovino likovno prodajno razstavo v galeriji Kamen. S svojimi deli se bodo predstavili dosedanji razstavljalci v Šivčevi hiši in likovniki - člani DSLU radovljiške občine.

Konec decembra, točneje 23. decembra, bodo v Šivčevi hiši odprli razstavo akad. slikarke Melite Vovk na temo Anton Tomaz Linhart; razstava sodi v okvir praznovanja dvestoletnice prve uprizoritve Županove Micke. Zaradi tega se tradicionalna novozgodovina likovna razstava tudi seli čez cesto v galerijo Kamen, kar vsekakor govorja o dobrem sodelovanju muzeja in zasebne galerije. Ob tem kaže opozoriti še na eno novost - 16. decembra bo odprta na Lancovem nova galerija akad. slikarke Brigitte Požegaj - Mulej.

M. M.

PREMIERA NORCA IN NUNE

Kranj - V četrtek, 7. decembra, ob 19. uri bo v dvorani krajevne skupnosti v Stražišču premiera in hkrati slovenska pravizvēda drame Stanislawa Ignacyja Witkiewicza NOREC IN NUNA. Gre za prvo premiero eksperimentalnega Teatra ante portas iz Stražišča v letošnji sezoni.

Predstavo so pripravili: Damijan Perne, Irena Oman, Kondi Pižorn, Bojan Bešter, Branka Borisavljević, Marjan Kriščanc, Janez Cankar, Irena Benedik, Helena Arh, Dare Zupan, Iztok Alidič, Andrej Mihelčič ter Mišo Pflaum.

V srljivem vzdružju sanatorija za duševno bolne bodo gledalci spoznali pravo resnico o osamljenosti in trpljenju človeka.

Za Teater ante portas: Iztok Alidič

Uroja LEA MENCINGER

Nove knjige

SLOVENSKE KRAJINE

Oblikovanje zavesti o pomenu okolja je eden ključnih dejavnikov, ki bodo soodločali o prihodnjem razvoju našega prostora in o osodi naše tvarne dediščine. Temu je namenjena tudi knjiga Slovenske krajine avtorja prof. Dušana Ogrina, ki je pred kratkim izšla v zbirki Slovenija pri Državni založbi Slovenije.

"Videl in slikal sem zanimiva, neredko prav osupljiva krajinska prizorišča po raznih deželah sveta. Srečanje z njimi je morskdaj pomenilo enkratno doživetje, hkrati pa je prineslo tudi spoznanje, da si Slovenija nikakor ne more lastiti prvenstva v naravnih znamenitostih ali v privlačnosti krajine. In vendar me krajina nikjer ni tako globoko prevzela kot na tej majhni zaplatti sveta, kjer se gnetejo skupaj Alpe, Panonija, dinarsko kraški svet in Sredozemlje. Nikjer nisem tako scela in vznemirljivo doživel odkrivanja in spoznavanja kot tu, kjer se je v stoletjih mukotrpnega vztrajanja in naporov za obstanek majhen narod spoprijel z naročno na toliko načinov in si ob njej ustvaril okolje takšne skladnosti in izjemne raznolikosti... Tako piše avtor knjige Slovenske krajine prof. Dušan Ogrin v predgovoru h knjigi.

Slovenske krajine so knjiga, v kateri govorijo slike. Avtor sam si je vzel nemalo časa, menda kar tri leta, da je z izborom 182 barvnih fotografij in seveda ob spremni besedi predstavil slovenske krajine. Slovenska krajina se kaže v umirjenih barvah, saj je avtorju predvsem šlo za prezentacijo fotografije domala enakovredne besedemu delu v knjigi. Seveda ne gre za zbirko lepih razglednic, pač pa za studiozen prikaz odnosa do narave pri nas, kakor se je oblikoval v preteklosti in je viden danes. Podoba, ki se nam kaže, je sicer še vedno osupljivo lepa, vendar pa se jih že pozno sledi, ki govore, kolikšen je pravzaprav kulturen vidik tega odnosa. Po tej plati je knjiga pravi izizz tudi za celo vrsto strok, ki se ukvarjajo s prostorom.

Slovenske krajine je knjiga, ki prinaša povsem nov izraz slovenskim krajinam. Po svoje, in prav gotovo je bil to avtorjev namen, povečuje senzibilnost našega odnosa do slovenske krajine. Ogrinovo videnje tega prostora nam na nov način govori, kako je ta prostor pomemben, kvaliteten, skratka zasluži polno mero obzirnega ravnanja. Le-tega žal slovenske krajine niso bile vedno deležne.

L. M.

Kranj - V prostorih Ljubljanske banke, Gorenjske banke Kranj, na Cesti JLA, te dni razstavlja svoja najnovješta likovna dela tržiški slikar Vinko Hlebš. Hlebševa slikarska tema je rastlinski svet. Ob svojih slikah slikar razmišlja predvsem o življenju, piše v spremnem katalogu prof. Janez Šter. Zanj, to je za slikarja, je to pra - večni krogotok rojstva, zorenja in odmiranja s ponovno obljubo kalitve, rojstva, novega zagona v življenje ter ponovnega spuščanja v krvulje odmiranja. Prizorišče tega kroga je rastlinski svet. V ozko izbranem, a posrečenem motivnem izrezu stvarnega sveta se odvija Hlebševa videvanje življenjskih postaj. Z dvehm klenima izhodiščema - življenje kot snov in rastlina kot motiv - si slikar določil smer in obliko svojega ustvarjalnega zagona, ga prekvalis s trdim delom in ne nazadnje še okrepil z neomajnim zaupanjem vase.

Kaj bomo kuhali ta teden

Tako nam svetuje Jože Zalar, vodja kuhinje v hotelu Creina:

Ponedeljek: kmečko zelje s krompirjem, sirovi štruklji, jabolčni kompot.
Torek: kuhania govedina v juhi s testeninami, jabolčni zavitek.
Sreda: prežganka, mireščni cmoki z drobinami.
Cetrtek: mesni domači lonec z repom, marmeladna rolada.

Mesni domači lonec z repom

Za 4 osebe potrebujemo: 40 do 50 dkg govejega ali svinjskega mesa, 0,50 kg kisle repe, 2 stroka česna, 5 dkg slanine, 3 noževje konice mlete paprike, štrajf, poper, sol, 1 žlica moke, maščoba, pol del rdečega vina.

Kislo repo dobro operemo, meso narežemo na kocke in kuhamo v slani vodi s štrajfom do mehkega. Na maščobi preprimo moko in ji na koncu dodamo mleto papriko, še malo preprimo z vznemo v lonec ter pomešamo.

Na maščobi preprimo še na kockice narezano slanino in česen, samo da zarumeni, in dodamo repi, na koncu poporamo s ščepom popra in okisamo z vinom.

P.S.

Toda takle mesni domači lonec z repom je dober, če ne še boljši, prevret tudi naslednji dan. Sploh pa si ga lahko omislimo za praznike, da bomo imale čim manj dela.

Petak: vampi po tržaško, polenta, cvetača v solati.

Sobota: gobova juha, naravni zrezek, široki rezanci, naribani korenček s česnom.

Nedelja: Ocvrta cvetača s tatarsko omako, sarma, slan krompir, puding.

Naložbe v zdravstvo so usahnilo

Zdravstvo ne potrebuje opreme zase, temveč za bolnike

Naložbe v zdravstvu so se v boljših časih na Gorenjskem financirale iz skupnega investicijskega sklada medobčinske zdravstvene skupnosti. Zanj so namenili del prispevne stopnje. Pred desetletjem pa je zaradi težav v jeseniškem gospodarstvu (Železarni) ta občina izstopila iz tega projekta in z organiziranim zbiranjem naložbenega dinarja je bilo v zdravstvu konec. Zaradi sedanje nezmožnosti zdravstva, da bi se v redu obnavljalo in vzdrževalo, znova oživljajo zamisli o tem sistemskem investicijskem viru. Pobudnik zanj je - jeseniška bolnišnica. O tem podrobnejne EDGAR VONČINA, direktor Gorenjskega zdravstvenega centra.

Kako se je po letu 1980 građilo in obnavljalo zdravstvene objekte in nakupovala oprema?

»Pet let se je v okviru zdravstvenega dinarja še vedno zbiralo del sredstev, pri občinskih in medobčinski zdravstveni skupnosti, za potrebe bolnišnic in zdravstvenih domov. Vsaj del opreme smo na ta način lahko financirali. Od leta 1985 dalje pa se ni zbiralo nobenega denarja več, čeprav smo v srednjeročnih planih sozda in delovnih organizacij sklenili del amortizacije oddvajati v ta namen. Eden od sistemskih virov pa so bila sredstva, ki jih je prostovoljno zbiralo gospodarstvo za dejavnosti, ki se raztezajo v več občinah. Gorenjska bolnišnica je v dveh letih zbrala nekaj denarja iz teh virov (v občinah Radovljica, Jesenice in Kranj), vendar se to ni nadaljevalo.«

»V posameznih ustanovah je res že ogroženo redno strokovno delo. V Kranju je bil iz teh razlogov posebej zbran denar za rentgen. Pred dokončno okvaro sta rentgena v bolnišnicah na Jesenicah in Golniku, ki sta tudi stara že 17 let. Če aparatur ne zamenjam, bolnišnici ne moreta delati. Spriči takega stanja je jeseniška bolnišnica pred pol leta dala pobudo občini in zdravstveni skupnosti, naj bi na Gorenjskem spet začeli organizirano zbirati sredstva za prepotrebno obnovno določenih aparatur in adaptacije zgradb. Občinska vodstva so zamisel načelno podpirajo. Zadolžili so nas, naj zberemo potrebe, to smo storili, zdaj opravljamo selekcijo in prioriteten vrstni red.«

Kaj je na prioritetni listi takoj za obema rentgenoma?

»Tadva imata absolutno prednost, sicer pa komisija še ni pretehtala vseh potreb. Na Jesenicah je potreben še mobilni operacijski rentgen, abdominalni ultrazvok, v kranjski po-

rodnišnici je operacijska soba potrebna obnova, v osnovnem zdravstvu so potrebe po rentgenih, aparaturah za laboratorije. Za gornji del Gorenjske nujno potrebujemo reševalni kombi, ki ga južni del Gorenjske že ima.«

Torej dajete prednost aparaturam pred zidovi?

»Drži. Na Jesenicah sicer nameravamo vlagati v operacijski trakt, v kranjski porodnišnici obnoviti porodno sobo v Begunju je bolnišnica potrebna nekaj obnovitvenih posegov. V osnovnem zdravstvu je potreb po vlaganju v zidove več, ker so ostale nedokončane planske naloge izpred nekaj let. Akcija naj bi trajala pet let, saj bi šele

v tem času lahko izpeljali vse tisto, kar imamo na prioritetni listi.«

Koliko denarja bo potrebnega?

»Bolnišnica Jesenice bi le za aparature potrebovala okoli 5,6 milijona nemških mark, kranjska porodnišnica 3,9 milijona, Golnik okoli 14 milijonov (sicer še ni opravljena selekcija), Begunje 740 tisoč, v osnovnem zdravstvu pa 15,7 milijona, skupaj torej blizu 40 milijonov mark. Po dosedanjem začasnem izračunu naj bi se te potrebe pokrile v petih letih z 0,5 prispevne stopnje, oziroma bomo naše potrebe prilagodili temu okviru.«

Zelo odmevno je na Gorenjskem solidarnostno zbiranje denarja za zdravstvo, na primer za jeseniški inkubator. Koliko pa je učinkovito?

»To je sicer zelo pohvalen, dobranameren način zbiranja denarja, ni pa sistem, prek katerega bi zadovoljevali potrebe zdravstva in obnavljali opremo. Tudi ni mogoče za tolikšne potrebe, kot jih izkazujemo, zbrati denarja s takšno solidarnostjo. To je lahko le dodaten vir ob siceršnjem trdnem sistemskem načinu financiranja.«

D. Z. Žlebir

Pod kieselsteinskim obokom je živahno

Vitraži a la Tiffany

Kranj, novembra - Toliko prostorov ima Kieselstein od kleti do podstrešja, da jih komaj presteješ, a je vse polno. Tako polno, da se Zveza kulturnih organizacij Kranj že ozira po drugih hišah tam okrog, da bi zadostila potrebam po prostorih za vse dejavnosti, ki jih želi veljeti. Želje se kar same po sebi porajajo. V torek zvečer so spodnje prostore ravnokar zapustili mladi risarji, šolski in predšolski, v kleti so se starejši ubadali z vitražem, v modri dvorani je Zmago Puhar ob razmajanem skeletu postrojil svojo četico študijskih risarjev, v dveh sobah so imeli sestanke, pravkar pa je prišla skupina, ki je iz avta vlekla žaromete za kdo ve kakšno predstavo v malem...«

Tokrat smo obiskali one v kleti, ki so rezali steklo, pilili robove, varili stike in nekateri že vse ta odrezana in obdelana stekla oblikovali v zanimiv steklen cvetličnjak. Skupina, ki se uči izdelave vitraža. Saj poznate barvna stekla v cerkevih oknih, ali pa prelepa okna v kakšni od novih, boljših goštinstv? Pri Ambrožu v Lahovčah so gostilno bogato opremljeni z njimi. To je vitraž. Skupina

Steklo za vitraž moraš odrezati točno po načrtu, uči mojster vitraža Jože Hozjan iz Kranja, zato pa moraš najprej pošteno obvladati rezilo. - Foto: D.D.

Vinko Snoj in jih poučil o zahodnejši innsbrški tehnični vitraži, pri kateri se stekla uokvirjajo v svinčen profil.

Dvanajst tečajnikov se tu uči izdelovanja vitraž in še ti so porazdeljeni na torkovo in četrtnovo skupino, v vsako po šest. Kajti vitraž je zahtevno delo. Ko se naučiš tako rezati, da ti vodiš nož in ne obratno, potem že kar veliko znaš, razlagata Tone Hozjan, in boš s precej vaje zrel tudi za innsbrško tečajnik.

Le kje je bil razpisani ta tečaj, se verjetno sprašujete. Nikjer ni bil objavljen, je povedala Marija Mohorič, vodja likovne in fotofilmanske dejavnosti v Kieselsteinu. Nastal je na izrecno željo tečajnikov, ko so uspeli dobiti vodo. Tudi za naslednjega je že polna lista čakajočih. Sele potem bo objavljen. Če bodo mojstri vitraža že pripravljeni razdajati svoje znanje, seveda. Upajmo, da bodo, kajti tečajnikov, ki bi se srčno radi naučili te žlahne umetnosti, bo za veliko, veliko tečajev.

D. Dolenc

O podganah in še o čem v Iskrinem samskem domu na Planini

Tudi žival mora jesti!

Kranj, 1. decembra - V samskem domu Iskre Kibernetike na Planini v Kranju živi (med drugim) v enajstih sobah s po osemnajstimi kvadratnimi metri površine enajst družin s skupno petindvajsetimi stanovalci. Prostorska stiska pa še ne bi bila tako neznosna, če se družine ne bi ubadale tudi s problemom urejenosti skupnih prostorov, podgan, "stanarine", nepovabljenih gostov...

Ko smo se sredi novembra mudili v Iskrinem samskem domu na Planini in se pogovarjali z upravnikom Ivanom Šmidom in z nekaterimi stanovalci, smo se lahko prepričali, da so bivalne možnosti v domu slabe, da pa je o istem problemu več resnic.

Stanovalci: Odgovorni nam večkrat pravijo, da je samski dom kot hotel B kategorije. Če je to res, potem naj bodo temu primerne tudi usluge. Je to hotel, če se petindvajset ljudi kopajo enim tušem in če se prihajajo semkaj umivat tudi od drugod.

Upravitelj: Samski dom ni enačica stanovanja, ampak je namenjen za reševanje trenutnih težav, za bivanje samkih oseb in družin v času, dokler ne dobijo ustreznega stanovanja.

Stanovalci: Razmere so nevzdržne: v kleti in tudi na hodniku etaže, kjer so stanovanja, se sprehajajo podgane in objedajo krompir, sadje, čevlje,... od treh tušev deluje le eden, odtoki v kopalnici in straniščih so dotrajani, prav tako odtoki v prostorih, kjer imamo pralne stroje.

Upravitelj: Razmere v domu bi bile lahko vzdržne, če bi imeli stanovalci pravilen odnos do ljudi in inventarju. V domu je praksa, da skupine-prostote čistijo družine same, pomivalna kora, umivalnike in kabine za tuširanje pa vsak za sabo. Precešen del stanovalcev se tega dogovora ne drži, to pa ima za posledico neljube okvare, kot je, na primer, zamašitev odtokov. Slab odnos

do skupnih prostorov je pogosto tudi razlog za okvare tušev, izlivne mešalnih baterij in podobno. Ker je težko najti izvajalca del, ne moremo takoj odpraviti vseh okvar, večja popravila pa opravimo dvakrat na leto.

Stanovalci: Stanovalci opozarjamo upravnika na luknje v podu kleti, jih mašimo z raznimi predmeti, vendar pa sami ne moremo preprečiti, da nam podgane ne bi uničevale ozimnice in drugih stvari. Pogosto slišimo cinični odgovor: tudi žival mora jesti.

Upravitelj: Podgane, ki lahko pridejo v kleti tudi skozi odprto okno ali vrata, so vedno tam, kjer je nesnaga. Za red in čistočo v kleti pa so odgovorni stanovalci.

Stanovalci: Za razmere, v kakšnih moramo živeti v samskem domu, plačujemo preveč.

Upravitelj: Ker stanovalci v samskem domu nimajo stanovanjske pravice, se najemnine na oblikujejo po istem načelu kot za stanovanjske stavbe, ampak na osnovi stroškov. Družine plačujejo od 36 do 43 odstotkov ekonomskih cene, odvisno od števila družinskih članov in izdatkov. Štiričlanska družina je novembra morala plačati za najemnino, ogrevanje, elektriko za skupne prostore, toplo vodo, odvoz smeti in še za nekatere postavke 2,3 milijona dinarjev.

Stanovalci: Dvojni ključev naj bi bili samo pri upravitelju in vratarjih, ki pa brez načne vrednosti ne bi smeli vstopati v sobe. Praksa je drugačna: večkrat opazimo, da se je nekdo med našo odsotnostjo mudil v sobi.

Upravitelj: V družinske sobe ne vstopamo brez prisotnosti stanovalcev. Vstopili bi le, če bi nastal požar ali bi prišlo do izlita vode.

C. Zaplotnik

POENOSTAVIMO NAŠE SODELOVANJE - Z NOVO OBLIKO PÍSMA ZAUPLANJA

IJUBLJANSKA BANKA

Temeljna banka Gorenjske

Med 7. in 11. februarjem v Dolenji vasi

Evropsko mladinsko sankaško prvenstvo

Železniki, 5. decembra - Na progi Zakraj, dolgi 1076 metrov, z višinsko razliko 156 metrov, če pa tu ne bo pogojev, pa na 520 metrov dolgi rezervni progi na Soriški planini, bo tekmovalo bližu 90 mladih sankačic in sankačev, med njimi tudi Jugoslovani. Pokrovitelj 17. evropskega mladinskega prvenstva je družbeno podjetje Iskra Elektromotorji iz Železnikov, organizacijskemu komiteju pa predseduje Anton Rakovec.

Sportno društvo Iskra Železniki je sankanje uvrstilo med prednostne športne panege leta 1980, čeprav je ta šport v tem koncu doma že mnogo dlje. Leta 1981 so začeli urejati sankaško progo Zakraj na gozdni cesti v Dolenji vasi, jo uredili in leta 1987 z njo kandidirali v Aosti za organizacijo 17. mladinskega evropskega prvenstva v sankanju. Dobili so ga, ker so naši sankaški delavci v tem športu na dobrem glasu, izkazali pa smo se tudi že z nekaterimi uspelimi prireditvami, med drugim tudi z evropskim članskim prvenstvom na naravnih progah na Savskih jamah nad Jesenicami. Železnike in Dolenjavo vas je večkrat obiskal tudi predsednik mednarodne sankaške zveze FIL Bert Isatsitsch iz Avstrije, ki ni skoparil s pohvalami na račun proge in organizacijskih sposobnosti, Železnikarji pa so svojo resnost potrdili tudi s tem, da so na Soriški planini uredili 520 metrov dolgo rezervno progo, kjer problemov s pravilo ni in se prav zato ta proga uategne razviti v evropski vadbeni center za sankače na naravnih progah.

Iskra Elektromotorji iz Železnikov, od koder je največ članov Športnega društva Iskra in organizacijskega ter tekmovalnega odbora, bo nosila glavno breme organizacije in izvedbe. Anton Rakovec je predsednik organizacijskega odbora, podpredsednik je Stane Krapč, sekretar Mario Thaler, vodja tekmovalanja Vinko Bernik, vodja protokola Vinko Nastran itd. V tekmovalnem odboru pa so razen naših sankaških delavcev Ljuba Špendova, Milana Bižala, Lada Nastrana, inž. Dragu Nučiča, inž. Marjana Prevca, Filipa Tarfile, Franca Pohlevna in Janeza Demšarja še tudi sankašni strokovnjaki Bert Isatsitsch iz Avstrije, ki bo v Dolenji vasi v vlogi delegata FIL, Werner Kropsch iz Avstrije in Antoni Gebala iz Poljske sta člana časnega razsodišča, tuja tehnična delegata pa sta Italijan inž. Edo Rean in Avstrijec Guido Marignoni.

Prvenstvo bo otvorenje v petek, 9. februarja, ob 19. uri v Kinu v Železnikih. V soboto in nedeljo bodo tekmovalja, slovesen zaključek pa bo v nedeljo, 11. februarja, ob 16. uri.

Na prvenstvo Evrope se pripravljajo tudi naši sankači. 13 fantov in 5 dekle let se redno zbira pod vodstvom zveznega trenerja Jožeta Rakovca. Sedaj utrjujejo vzdržljivost, potem sledi sneg oziroma led. Če ju doma ne bo, se bodo odločili za krajše priprave na tujem.

J. Košnjek

Hokej na ledu

Poraz Jesenic

Kranj, 4. decembra - Pretekli petek se je nadaljevalo tekmovanje v I. A zvezni hokejski ligi. Na Jesenicah je bil derbi med vodilnima Jesenicami in Medveščakom Gortanom. Čeprav so domaćini igrali dobro, bili vsaj dve tretjini v premoci, vendar so bili neučinkoviti in izid je bil 3 : 4 za Medveščak. Zadetke za Jesenice so dosegli Šuvak, Raspet in Mlinarec. Olimpija je v Beogradu premagala Partizana z 2 : 4, Crvena zvezda pa Vojvodino s 3 : 5. Medveščak ima po 17 kolih 29 točk, Jesenice pa 26, Olimpija na tretjem mestu pa ima 19 točk, vendar s tekmo manj.

Danes bo na sporednu 18. kolo. Jeseničani gostujejo pri Crveni zvezdi, Medveščak Gortan igra doma s Partizanom, Olimpija pa z Vojvodino. Kaže, da se bodo v nadaljevanje tekmovalja štirih najboljših uvrstili Medveščak, Jesenice, Olimpija in Partizan.

V I. B hokejski zvezni ligi je več problemov. Kola so nepopolna, zapletlo pa se je tudi kranjskemu Triglavu, ki v soboto ni mogel odigrati tekme z z Olimpijo II. Skopo sporocilo pravi, da je bil takrat kranjski led zaseden. Menda so Kranjčani prikrajšani tudi za trening na svojem ledu.

J. K.

Skupščina NTK Merkur

Kranj, 5. decembra - V četrtek, 8. decembra, ob 18. uri bo v prostorih krajevne skupnosti Stražišče na Škofjeloški cesti redna letna skupščina Namiznotenskega kluba Merkur. Po končani skupščini bo družabno srečanje članov in prijateljev kluba. Uprava kluba prosi za samoprispevki za pokritje stroškov srečanja. Prispevki bo 200.000 dinarjev za udeležence, aktivni igralci, pionirji in pionirke pa plačajo 50.000 dinarjev.

Pohod na Tisje

Kranj, 5. decembra - Planinsko društvo Kranj vabi na 9. pohod na Tisje, ki ga v nedeljo, 10. decembra, organizira v počastitev litijskoga občinskega praznika PD Litija. Odhod iz Kranja bo z vlakom ob 5.40, iz Ljubljane proti Litiji pa ob 6.30. Oprema naj bo primerna vremenu. Priporočajo tudi smučarske palice. Hoje bo od 3 do 4 ure. Med potjo se bo mogoče okrepati. Izlet bo vodila Slava Obradović.

J. K.

Smučanje v St. Antonu

Kranj, 27. novembra - Kar sedem dni se boste lahko smučali v St. Antonu v Avstriji. Počitniška zveza Kranj je v letošnji sezoni pripravila smučanje v zasneženem St. Antonu. Stanovali boste v hotelu Nassereinerhof. V St. Antonu boste lahko smučali od januarja do aprila.

Cena polpenziona in tedenska karta je samo 5.620 ATS. Prevoz je lasten. Pridružite se beli karavani Počitniške zveze Kranj. Ne bo vam žal. Informacije po telefonu 064-22-639.

D. H.

Elan kani tudi to sezono obdržati primat med proizvajalci smuči

Smuči prodajajo uspehi

Begunje, novembra - "Slovesa Ingemarja Stenmarka in Bojana Križaja od tekmovalnega smučanja smo se v Elanu resnično bali. Zavedali smo se, da moramo še za časa njenega tekmovanja obdržati kakovostno raven ekipe, ne le alpske, ampak tudi drugih, sicer bi ime Elana, tako po prodajni kot komercialni plati, lahko nazadovalo. To nam je uspelo. Oba, tako Ingemar kot Bojan, sta neposredno sodelovala pri prestopih nekaterih znanih smučarjev, predvsem Furusetha in Bittnerja, na naše smuči in tako bomo lahko še naprej vodilni med proizvajalci smuči po tekmovalnih uspehih," pravi vodja tekmovalne službe Elana BOŠTJAN GASER.

Zadnja tekmovalna sezona je bila za Elan uspešna in tudi smuči vaš tovarne so še predvsem na račun teh uspehov, klub zeleni zimi, dobro v prodajo. Sezona bo zato težko ponovljiva, vsaj njen začetek tako kaže, predvsem kar se večine naših tekmovalcev tiče.

Gaser: "Zadnja sezona je skoraj neponovljiva. Osvojili smo štiri svetovne pokale: Bittner v slalomu, Furuseth v veleslalomu, Bokloev v skokih in Bredesen v klasični kombinaciji. Na svetovnih prvenstvih smo osvojili 11 kolajn, od tega dve zlati: Mateja Svet v slalomu v Vailu in Oelden (Norveška) v klasični kombinaciji. Tuji to sezona ostajamo ena najmočnejših ekip in naši asi so bistveno pripomogli, da je Elan klub zeleni zimi smuči kar dobro prodajal. Naši vrhunski tekmovalci postajajo nepogrešljivi prodajni argument in branilci dobrega imena, za katerega razen njih skrbijo strokovno vodstvo Elana, njegovi zastopniki po svetu, skratka vsi, ki smo z Elanom tako ali drugače povezani."

Smučarski skladi večine držav, vsaj tistih, ki kaj pomenijo in imajo svojo lastno opremljivo industrijo, so zaprti. Klub

temu se vam je uspelo vriniti v francoski smučarski sklad. Prav Francenci sedaj po desetletjih krize ponovno osvajajo vrh. V Elanovi ekipi so tako po novem tudi Francenci.

Gaser: "Moštva nimamo namerena ne vem kako povečevati. Za francoski smučarski sklad smo se vseeno odločili in dobili tri smučarje: Gadieta, Cretierja in Schmidha. Naš je tudi Zahodni Nemec Stuffer, pa mlađi Norvežan Ommodd. Naša alpska ekipa je tako ponovno močna, prav tako skakalna in klasična. Zadovoljni bili bili z osvojitvijo dveh svetovnih pokalov, pa z uvrščanjem med prve tri ali prvih pet na tekma svetovnega pokala. Imamo Nykaenena, Bokloeva, Thoma, pa naše skakalce, ob njih pa mlađe Fine, v kombinaciji pa stavimo na 28 letnega Oeldna."

Elanova ekipa pa je to sezono vseeno okrnjena. Tomaž Čižman, naš edini prvokategorik med smučarji, je predsednik k Rošigniju.

Gaser: "Mi smo se s Tomažem prijateljsko razšli. Razumemo, da je verjetno po teh uspehih zanj menjava smuči nov iziv. Mi mu nismo delali nobenih problemov. Upamo,

da bo zadovoljen z novimi smučmi in da bo tudi na njih dosegal take rezultate kot jih je na Elanu. Prav njegovi dobrimi rezultati v letošnji sezoni pa so za jugoslovansko smučanje zelo pomembni. Ta trenutek jugoslovansko smučanje rabi dobre rezultate, tudi zaradi nadaljevanja takšne privrženosti Slovencov smučanju. Menjava generacije je lahko trajnejše boleča, lahko pa je le kratkotrajna, prividna. Slovenci smo povrhu vsega številčno majhen narod in navajen uspehov velikih zvezd. Po moje bi bilo od mlajše generacije krivčno zahajevati enake rezultate, kot jih je dosegala Bojanova, Borisova, Jožetova in Juretova generacija. Za naš potencial so že uvrstite med 15, 20 dobre. To velja za moško ekipo. Ženske pa so na ravni nekdanje moške ekipe in so danes med najboljšimi na svetu."

Elanova tekmovalna plat je večinsko vezana na smučanje. Če upoštevamo vse panoge in vse tekmovalce, je to že precejšnja množica ljudi, tekmovalcev, trenerjev, serviserjev. Jih je težko obvladovati oziroma držati skupaj?

Gaser: "To je kombinacija menežerstva in posla. Na srečo, in to daje poseben čar, je vmes tudi šport. Ko je smučar na startu, si ti na cilju nemocen. Lahko mu brezhibno praviš smuči in opremo, pa je le od njega odvisno, ali bo uspel ali ne. Moram pa reči, da elanovi držimo skupaj, ne glede, iz katere države smo. Vse skupaj se pelje v smer formule 1. Pomembno vlogo pa igrajo serviserji, ki so trdna vez med tekmovalci in firmo. Za Elan pa je sploh značilno tesno sodelovanje smučarjev in inštituta pri nastajanju smuči. Naša veleslalsomska smučka, ki je nastala na tak način, je daleč najuspešnejša. Seveda je to tudi finančna tekma, vendar se denar z rezultati vrača. Koliko nas je Elan se pojavlja v 19 skladih, v mnogih primerih opremljamo mlade tekmovalce v vseh panogah smučanja, tekmovalcev na naših smučeh pa je okrog 300. V 15 letih smo se marsikaj naučili, v tekmovalni službi imamo skupino za športni menedžment, ki ne bo gradično samo na smučarjih, ampak tudi na ostalih športnih panogah. V mislih imam tenis, predvsem obetavno Barbaro Mulej iz Kranja, pa ostale športe, ki kaj pomenijo, in seveda športne prireditve, kjer bi lahko naše izkušnje tržili in obenem pomagali športu."

J. Košnjek

Namizni tenis

Največ uspeha Merkurju in Jesenicam

Jesenice, 28. novembra - Na Jesenicah je bilo gorenjsko namiznotensko prvenstvo za pionirje, pionirke, članice in člane. Najuspešnejši so bili igralci kranjskega Merkurja, ki so od devetih pobrali sedem prvih mest, in Jeseničani, ki so zmagali dva krate.

Gorenjski prvaki so postali: med članji Zoran Gašič (Merkur), med članicami Klemenc (Jesenice), med članski dvojicami Jovič - Tomc (Merkur), med članicami par Štrukelj - Fojkar (Merkur), med mešanimi dvojicami Jeraš - Soklič (Merkur), med pionirji Vadjunc (Jesenice), med pionirkami Fojkar (Merkur), med pionirji dvojice Klevišar - Bernard (Merkur) in med pionirkami dvojice Fojkar - Štrukelj (Merkur).

Igralci kranjskega Merkurja so nastopili na mednarodnem turnirju v Beljaku, kjer je igralo 128 igralcev iz Avstrije, Italije in Slovenije. Kranjsko zastopstvo se je izredno izkazalo. Zmagali so Zoran Gašič, Živa Štrukelj, Petra Fojkar, Aleš Porenta in Klemen Klevišar.

D. Klevišar

Ligaški izidi

Kranj, 4. decembra — V tokratnih kolih v prvih zveznih in republiških ligah se ekipe z Gorenjske niso tako izkazale kot v preteklih kolih. Doživele so več porazov kot zmag. Povedati pa je treba, da so večinoma gostovali.

HOKEJ NA LEDU — Jeseničanom v dvorani Podmežalkji ni uspelo zmagati. Izid — Jesenice : Medveščak Gortan 3 : 4 (1 : 2, 0 : 1, 2 : 1). Kranjski Triglav je v gosteh v pokalni tekmi premagal Olimpijo z 1 : 6.

RÓKOMET — V drugi zvezni ženski rokometni ligi je ekipa Kranj Duplje gostovala v Kikindi pri Akademcu. Domov so se vrnila z zmago. Izid — Akademac : Kranj Duplje 19 : 26 (8 : 15).

Kranj Duplje — Sonc, Orehar 7, Jelenič 5, Valant, Bratož, Bajrovič 2, Olič 4, Jeruc 1, Mežek 2, Gradišar 5, Lenič. Tokrat so bile igralke Kranja Duplje v vseh pogledih veliko boljše od igralk Akademca. Ze takoj na začetku so povedle in zmage niso več izpustile iz rok.

Na lestvici vodi Trešnjevka, ki ima 16 točk, Kranj Duplje je četrti s 14.

KOŠARKA — Republiška moška liga — Celje : Triglav 83 : 78 (39 : 45). Triglav — Šušič 17, Kastigar 10, Vujadinovič 4, Omahen 2, Tadič 13, Roman Horvat 22, Robi Horvat 10. Kranjčani bi se lahko iz Celja celo vrnili kot zmagovalci. V prvem delu in vse do tretje minute pred koncem so vodili. Tu so svoje zobe nato pokazali Celjani in dobili to težko prvenstveno srečanje.

Vodi Celje, ki ima 18 točk, Triglav je peti s 14 točkami.

RKL — ženske — ID Ježica : Kranj 57 : 60 (29 : 23). Kranj — Žnidar 2, Podrekar 4, Gartner 7, Čufer 14, Zrnčič 15, Horvat 8, Hodžaj 6. To je bila slaba predstava košarke. Obe ekipe sta preveč grešili. Domačinke so vodile deset minut pred koncem pa so Kranjčanke le povedle in nato zmagale.

Cimos : Jesenice 67 : 48 (37 : 29). Jesenice — Šefič 4, Šmitran 2, Bešič 4, Stražišar 12, Krznarič 6, Dijmurovič 1, Trojar 13, Halilagič 6. Svet poraz Jeseničank v Divači. Senožičanke so bile toliko boljše, da so z lahkoto osvojile zmago.

Comet : Odeja Marmor 61 : 70 (37 : 33). Odeja Marmor — Kržišnik 19, Luskovec 4, Maček 28, Frakelj 2, Gorenc 17. Domačinke so vodile le v prvem delu igre. Nato so na površje prešle

Kegljanje

Odprt prvenstvo Kranja in klubsko prvenstvo

Kranj,

Lakote, kuge in takih praznikov, ki so pravkar za nami - reši nas, o Gospod!

Tako pravimo vsi tisti, ki smo bili za dan republike 1989 doma in med domačimi deli in opravili bezljali k vsakokratnim radijskim in televizijskim poročilom. Dramatično! Še posebej v trenutku strašne srbske vojne napovedi o zamrznitvi vseh odnosov s Slovenijo.

Pravo medijsko psihozo in poslušalstva nervozo so začeli umirjati šele najbolj trezne glave, ki jih imamo: direktorji slovenskih firm. Trese se gora, rodila se bo miš, so nejeverno zmajevali z glavami. Svet pa v smeh: bankrotirana srbska država napoveduje prekinitev gospodarskih stikov z najbolj razvito slovensko državo federaciji?! Pa ti so nori!

Nori gor, nori dol, v vsaki vojni napovedi, tudi gospodarski blokadi, je hrnce resnice. Če v spletu norosti in neumnosti minulih dni morda niste slišali, naj opozorim na drobenco, a sila pomembno izjavo nekega srbskega direktorja. Vsi srbski direktorji, ki jih imamo: direktorji slovenskih firm. Trese se gora, rodila se bo miš, so nejeverno zmajevali z glavami. Svet pa v smeh: bankrotirana srbska država napoveduje prekinitev gospodarskih stikov z najbolj razvito slovensko državo federaciji?! Pa ti so nori!

V tistem momentu moja ideološko izmučena duša napora ni več zmogla, uile so se ji solze in kar pri priči je hotela na

zadnjo pot. Sveta pomagavka in tristo hudičev!

V hiši imamo pralni stroj slovitega proizvajalca Obod Cetinje. Ne vem, pri kakšnem gospodarskem zdravju so danes cestinjski Obodniki, spomnim pa se, da so svoje dni kar pridno marširali po tistih dostenjstvenih mitingih. Kadarkoli so bili na ekranu, me je materinsko zaskrbelo: Madona, a spet nič ne delajo!

Z Obodniki me čustveno že nekaj časa povezuje dotični pralni stroj. Kar je res, je res: trgovci so ga tedaj dali na »puš«, bil je nekajkrat cenejši od Gorenja, moja glava pa polna slame. Kupimo, kar bo, pa bo! Ob designu smo trdno zamišljeni in se tolazili, da embalaža nič. Lahko, da bo vsebina fina, trajna in odlična. Kdo pa garantira, smo bili topoumni, da je vse, kar ima lep design, tudi dobro? Marsikateri izdelek je kot tista nališpana gospodična: »zgoraj ej, spodaj fej!«

In smo imeli svoj ej! Bilo je zgoraj fej in fuj in spodaj fuj in fej! Slavni pralni stroj je namreč že pred vsemi slutnjami kačnikevski kontrarevolucije in protibirokratske revolucije nedvoumno pokazal, da slovenskim separatistom že ne bo služil. Koj prvi dan, ko smo ga ceremonialno vključili, se je ob zagoru centrifuge začel premikati in poskakovati, da nas je bil sam strah in groza. Sosed, ki se je moral prav tisti hip narisati na vrata, je presenečeno zategnil:

»Tale van bo pa shodil...«

Ko je njegovo veličanstvo nehalo marširati po prostoru, je trmolagivo naprej in danes ne vem več, kaj vse mu je že bilo in mu še bo. Odpadli so mu že vsi »knosi«, se polomili, rja pa žre pločevino s tako ihto in brzino, da slišiš, če imaš tanka uše-sa.

Saj nič ne rečem: tudi kakšen slovenski izdelček se po nakupu rad likvidira. Gnev in bes beograjskega direktorja lahko da sloni na tovrstnih bednih izkušnjah, kar bi lahko pošteno in moško tudi povedal. Recimo: Gorenjev stroj za seckljanje nam je korenje tako seseckljal, da je ven prišla - špinaca! In bi mi vzroke za gospodarsko blokado genialno in pri priči kapirali! Jeb....ti design, če ven pride nekaj tretjega!

Gledano iz konkretnih potrošniških opcij lahko take gospodarske bitke trajajo od zdaj do večnosti. Vsi bomo generali, vsi poraženci - vse do dokončne kapitulacije in kompletno izolacije, ko nam bo združena Evropa vladno dala vedeti, da ji je naš politični, družbeni in gospodarski design taka predpostona eksotika, da ga še največji čudaki in ekstremisti ne razumejo več...

D. Sedej

Podelati se na platoju....

V Delegatu, glasilu skupščine občine Jesenice, so ponavadi same resne in preresne reči, zato komaj, da ga primejo v roke tudi tisti, ki niso delegati na treh zborih skupščine občine Jesenice.

Da pa nam ob Delegatu ne bi bilo dolgčas vsaj ob koncu tega žalostnega leta, ki se nam čez tri tedne izteka, je vskočil tiskarski škrat. Ne vskočil, kar poskakoval je sem in tja po listih in si - hudoba grda! - najbolj privoščil prav besedilo predsednika izvršnega sveta. A ne navadno besedilo, temveč nekakšen popravek ali dopolnilo k pojasnilu, ki je bilo objavljeno v prejšnji številki Delegata. Predsednik je resne zadeve hotel na nek način dopolnititi, pojasniti, tiskarski škrat pa vmes in glejmo, kaj je nastalo:

Predsednik pojasnjuje preobrazbo jeseniškega gospodarstva in po škratovi intervenciji takole pravi:

Unitel Blejska Dobrava je v fazi, ko se borijo za to ali bodo uspeli ali ne....

Vsi smo v fazi, ali bomo uspeli ali ne, ne samo nesrečni Unite!

Naprej: Trgovska delovna organizacija GOLICA je naslednji problem, kjer bosta v prihodnje obstojali dve podjetji Roča in Delikatesa. Vprašanje pa je, če bosta sposobni učinkovito se PODELATI na SENCOVEM platoju AC...

Kaj je tu SENCOVO, ni razumljivo, da bi se PODELALI, pa že malo bolj...

In naslednje škratove vragolije: ... usklajujejo se aktivnosti v ZEVZI s turističnimi servisnimi platojem.... Z vsemi močmi si prizadavamo, da na Jesenicah le PIRDEMO do nove carinske stavbe...

Res je, da so na občini takoj intervenirali in vsem, ki so prejeli Delegata, ročno poslali ustrezne popravke. Najbrž tudi zato, ker sta obe dopolnili tudi brez škratovih dolgih prstov nekam silno čudni, taki, kot bi direktno izšli iz kakšne proste razprave in stenografskih zapiskov.

Sicer pa: škrati so čudna zadeva! Mimogrede se zna zgoditi, da bo tudi tale Ježek izšel kot Ještek ali Ješdrek in sam postal subjekt posmeha.

D. Sedej

Male gorenjske vasi

Ravnica

Piše: D. Dolenc

Tončkini čaji in "žavbce"

No, takole, kot Miklavž obložena, pa še nisem prišla v nobeno vas. Da bi točneje zvedela, kje na oni strani Radovljice stoji vas Ravnica, sem skočila še do Tončke Torkarjeve v Lesce, tiste, ki ob mlaju "nase-kava" in s svojo črno mažo pomaga, da ljudem vse nebodigatrebega ven potegnje. Pa tudi ona ni točno vedela, kje bi bila ta Ravnica s samo štirimi hišami, a ko je slišala, da grem v hribovsko vas, je odprla svoje predale in mi naložila za vsako hišo po eno rumeno mazilo in po dve vrečki čajevo: "Gotovo ima vsaka hiša kakšno mamo, ki hodi v hlev molst in prašiče vardevat in ima vse razpokane roke. To mazilo jim bo pozdravilo razpoke, čaj se pa pri hiši tako vedno rabi, posebej "ta-prehladni". Pa še to jim naročite, naj vendar vedno, kadar gredo iz hleva, roke obrisejo, da ne bodo hodiče čez dvorišče z mokrimi rokami. Prav tisti mraz je za mokre roke največji sovražnik. Saj je lahko kar kak-

šen star predpasnik obešen kje blizu vrat, če ni brisače. Da je le nekaj. Jaz sem isto napako delala..."

Ravnico sem potem le našla. Kar prav mi je povedal Černičev iz Radovljice: na drugi strani Save, v klancu, ko greš proti Lancovemu, se na levo odcepil gozdna pot in te pripelje naravnost v Ravnico, malo vasico visoko nad Savo, od koder je prav lep razgled nazaj na Radovljico in gorenjske hribe. K zadnji hiši sem se napotila, k Mrakovim, kot mi je predlagal Černičev, kajti tam je doma najstarejša vaščanka, Mežnarčeva mama, Katarina Mrak, ki je že v 91. letu, pa še vse dobro pomni, kako je bilo za časa njeve mladosti. Pri Mrakovih sem potem stresla Tončkine darove na lepo macesnovu mizo v hiši, gospodinju Ivanka Mrak pa je obljubila, da jih bo zvečer raznosal po vseh hišah, k Muhevcu, Beštru in Mršovu, da bo imela lep "uržah" za večerni klepet.

Včasih je bila Mošnja

Najprej je beseda nanesla na ime vasi, kajti krajevni leksikon Slovenije opozarja, da je Ravnica novo ime, prej pa se je imenovala Mošnja. Leta 1955 so vas preimenovali, istočasno, kot so številnim vasem odvezeli "svetost". Takrat je na primer Sv. Jošt postal le Jošt in podobno. Marsikatero grenko so morali vaščani Mošnje pozreči skozi stoletja, saj mošnjo lahko razumeš tako ali tako. Pravijo pa, da se je Mošnja reklo zato, ker so vaščani od nekega kramarja kupili le eno mošnjo, na drugi strani Save, pri Podvinu, kjer so kupili več mošenj, pa se je prijelo ime Mošnje. Kakorkoli že, tista preimenovanja ob koncu vojne so vaščanom kar prav prisla. Mršov se je zavzel in predlagal, da bi se imenovala Ravnica, kajti po vasi so ravnice, ravni predeli sicer v pobočje zloženih hiš, kjer so njiive, travniki. Vsaka hiša je imela svoje ravnice. Prav lepo ime je izbral Mršov. Bili so pa še drugi predlogi. Vse mogeče so ugibali vaščani, kakšno ime bi pristojalo. Predlog je bil tudi za Lisičjo vas, ker so tod gospodarile lisice, pa Cvetlična vas, kajti vsako pomlad je Rav-

nica včasih pod vasjo most, Fuksova brv, po kateri je

Tudi Prešeren jo je poznal

Od nekdaj, vsaj dvesto let, so v vasi štiri hiše. Pa vendar se je tako majhna vas, kot je bila Mošnja, znašla omenjena med Prešernovimi stihimi. Gre za pesem "Ponočnjak", ki jo je France Prešeren namenil svojemu svaku Jožetu Vokvu, mlademu Ribču, ki se je ponoči hodil ženit sem čez Savo, prav v Mošnjo, in vsem drugim takšnim nočnim tičem. Takole pravi ena od kitic:

"Stoji, stoji samoten kraj,
soseska iz treh hiš,
stoji vas Mošnja, kjer do zdaj
ni znan bil fantov vriš."

Ali so bile takrat res samo tri hiše, v vasi ne vedo, kajti, odkar pomnijo vaščani, so bile štiri. Morda je Prešernu šlo zaradi rime, pa je vzel in verz le tri. Saj pri Turjaški Rozamundi na Turjaku tudi ni rastel hrast, ampak lipa...

Fuksova brv je bila bližnjica

Bil pa je včasih pod vasjo most, Fuksova brv, po kateri je

Kuponček
Domača pesem
Tuja pesem
Novi predlog
Naslov

Kupone pošljite na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditev 1, 64226 Žiri. Čakajo vas lepe nagrade v okrepčevalnici pri Zalogarju v Dolenji vasi. Tokrat smo izzrebal Jakoba Gartnerja iz Selc 140, ki ga v Jeans trgovinici Ana v Gorenji vasi 34 čaka bon v vrednosti 600.000 dinarjev, ki ga lahko vnovič pri nakupu kavbojk, jaken, trenerk, puloverjev in drugih stvari.

Čestitamo!

Prešernov ponočnjak prihaja v vas. Večkrat jo je narasla Sava razmajala. 1965. leta, v začetku septembra, jo je spet nekaj vzele, pa so jo popravili. Ko pa je Sava konec septembra spet hudo narasla in podirala mostove nad seboj, je Fuksova brv tako poškodovala, da je ni bilo več moč popravljati. Kar pogrešajojo domačini, saj si po njej lepo prisel tik pod Radovljico, pod pokopališče, od tu si bil pa mognede v Predtrgu in v mestu samem.

Ravnica, nekdanja Mošnja.

Sicer so pa nekdanji Mošnjanji in današnji Ravnicanji bolj navezani na Lipnico in Lancovo, kjer imajo svojo krajino skupnost, trgovino, avtobusno postajo. Le čez hrib morajo, zato je ta ves preplet s stezicami. Najbljžja cerkev je Sv. Trojice v Kamni gorici. Peš bi bilo za v šolo bližje v Lipnico, deset minut bi bilo čez hrib, a se vozijo v Radovljico. Sicer pa je na Ravnici malo otrok. Trije hodijo v osnovno šolo, eden je predšolski, Mežnarčeva Majda pa hodi v Kranj na komercialno šolo.

Lesnina - Moderni interieri

Večja in pestrejša ponudba v prenovljenem salonu na Jesenicah

Jesenice, 5. decembra - Danes (torek) ob 10. uri dopoldne bo podjetje Lesnina - Moderni interieri na Jesenicah v Skladiščni ulici 5 odprlo prenovljeni in povečani salon pohištva. S tem bo Poslovna enota Kranj, ki ima svoje poslovalnice oziroma prodajno-razstavne salone na Gorenjskem na Primskovem pri Kranju, v Kranju na Titovem trgu in na Jesenicah precej obogatila in popestrila svojo že doslej zanimivo ponudbo za opremo notranjih stanovanjskih prostorov. Poslej bo torej večja in pe-

Podjetje Lesnina - Moderni interieri, ki ima danes okrog 50 poslovnih enot z devetino zaposlenimi po vsej državi, že doslej na Gorenjskem ni bilo neznano. Kranjska Poslovna enota s poslovalnicami oziroma prodajno-razstavnimi saloni na Primskovem pri Kranju, na Titovem trgu v Kranju in v Skladiščni ulici 5 na Jesenicah je bila že do zdaj med tistimi, v katere so prebivalci Gorenjske ob opremljanju stanovanjskih prostorov radi zahajali. Upali bi si celo trditi, da danes skoraj ni stanovanja na Gorenjskem, v katerem ne bi bil vsaj posamezni del pohištva oziroma opreme kupljen v Lesnini. Poslovni enoti Kranj oziroma v enem od prodajno-razstavnih salonov te enote na Gorenjskem.

"Prenovo oziroma povečanje razstavno-prodajnih prostorov na Jesenicah smo načr-

tovali že prej," pravi direktor kranjske Poslovne enote Milan Likozar. "Poslovalnica oziroma salon pohištva na Jesenicah obstaja od 1978. leta, ko se je takratni Gramex pripojil k Lesnini. Nekdanjo prodajo

gradbenih materialov smo po

ureditvi pritličja in prvega nad-

stropja preuredili v prodajne

prostore za pohištvo. V dru-

gem nadstropju pa so bila ta-

krat še stanovanja. Postopko-

ma so se ta stanovanja v stav-

bi izpraznila in tako smo se

zdaj lahko odločili za celovito

prenovo tako zunanjega kot

notranjih delov stavbe."

Z ureditvijo še ene etaže v sedanjem razstavno-prodajnem salonu se je tako celotna površina povečala kar za polovico in sicer s 400 na 600 kvadratnih metrov. To pa bo omogočilo tudi večjo in pestrejšo ponudbo v jeseniškem salonu v prihodnjem, ki bo namenjena predvsem prebivalcem zgornjega dela Gorenjske.

In kakšen bo poslej izbor v jeseniškem salonu Lesnine - Moderni interieri Poslovne enote Kranj?

V salonu bodo na ogled in naprodaj spalnice, dnevne in otroške sobe, samske sobe in predsobe. Veliko večja bo poslej izbira sedežnih garnitur, kopališkega in drugega kosovnega pohištva. Do zdaj je bil po kuhinjah v kranjski Poslovni enoti še posebej znan specializiran salon na Titovem trgu v Kranju. Poslej bo izredno raznovrstna izbira kuhinj vseh znanih slovenskih in hrvaških proizvajalcev tudi v jeseniškem razstavno-prodajnem salonu. H kuhinjam pa se-

mo ne bo prav nič zaostajal za drugimi tovrstnimi Lesnimi saloni v državi.

V kranjski Poslovni enoti Lesnina - Moderni interieri poleg pestrejše in celovitejše ponudbe objubljajo v jeseniškem salonu tudi boljše prodajne pogoje. Prizadevali si bodo, da bodo ustregli vsakemu, tudi še tak zahtevnemu kupcu z različnimi pohištvenimi programi. Poleg pohištva domaćih proizvajalcev bo v salonu tudi precej takšnega iz zahodnoevropskega proizvodnega tržišča. Tako se torej Lesnina - Moderni interieri, ki je bila že doslej znana po kakovosti predstaviti pohištva vseh priznanih jugoslovenskih proizvajalcev, zdaj "odpira" tudi na zunanjji trg...

Tudi v jeseniškem salonu bo poslej imeli tako imenovane kompatibilne programe, popusti za gotovinska plačila in posojila pa bodo od 20 do 50 odstotkov. Poleg usposobljenih prodajalcev bo v salonu po potrebi kupcem svetoval tudi arhitekt. Dobava kupljenega pohištva bo tudi iz tega salona do 30 kilometrov brezplačna, za določene programe pa tudi montaža. Sicer pa bo salon na Jesenicah, v katerem boste dobili informacije tudi po telefonu 064/81-179, odprt med tednom vsak dan od 8. do 19. ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

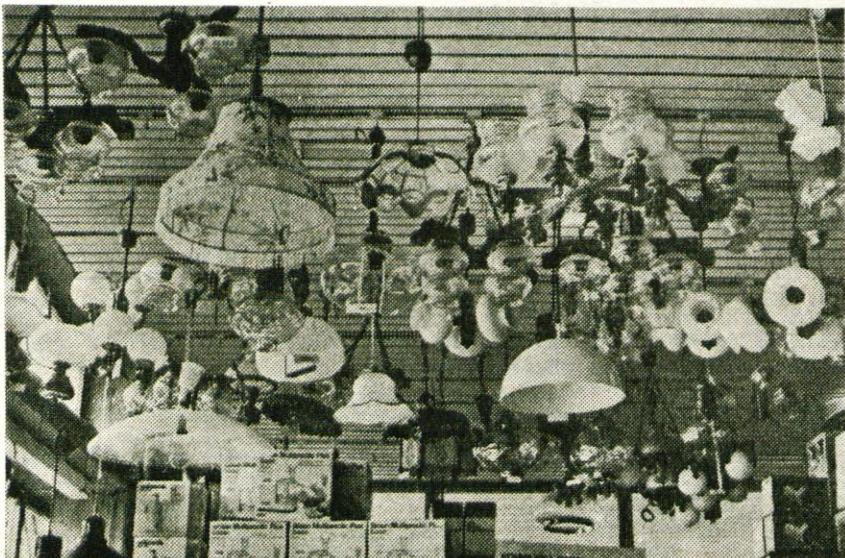
Svetujemo vam, da se že danes odločite in obiščete prenovljeni in povečani salon pohištva Lesnina - Moderni interieri na Jesenicah v Skladiščni

5.

VELIKA IZBIRA SVETIL ZA VAŠ DOM

Istenci: ročno delo,
moderna oblika - filipinska školjka
reflektorji: stropni, stenski, stoječi
platonjere, pisarniške svetilke

priznani proizvajalci:

- EMI Poljčane
- ADRIACOMMERCE Koper
- SIJAJ Hrastnik

prodaja: **MERKUR** Kranj
prodajalna **GLOBUS**

BOGATA PONUBA!

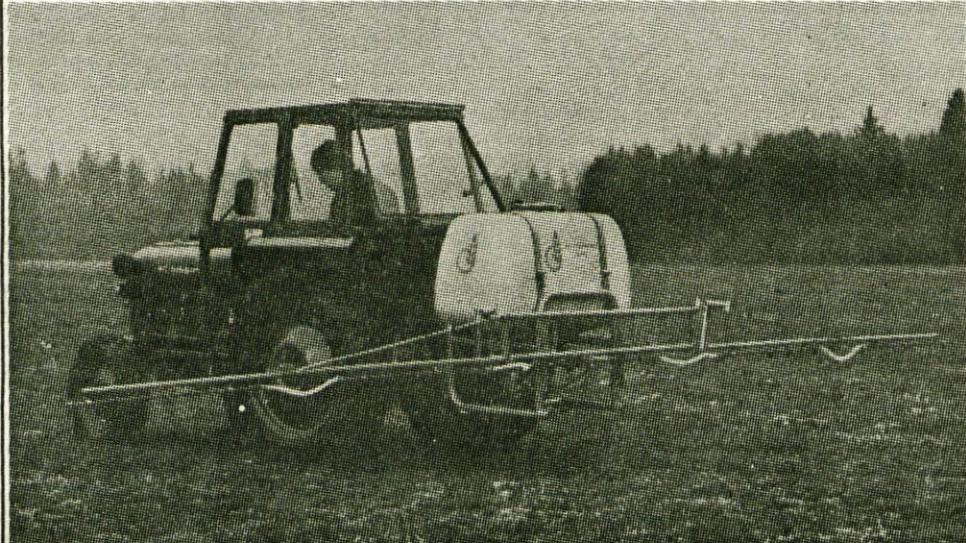
pravni ljudje na
pravem mestu

M-KŽK Gorenjske

Agromehanika

Kranj, Hrastje 52 a

K METOVALCI!

izkoristite ugodno priložnost pri nakupu:

- lastne proizvodnje škropilne tehnike po tovarniških cenah
- program IMT Beograd po tovarniških cenah s popustom
- program TOMO VINKOVIĆ Bjelovar po tovarniških cenah s popustom

Za vse programe zagotovljen servis in rezervni deli.

- Oglasite se v našem PSC v Kranju - Hrastje.
- tel.: 34-033, 34-035 ali PSC Maribor, Primorska 9.
- tel.: 062-38-980, 38-861.

Delovni čas: vsak dan od 7. do 15. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

Inšpektorski pregled velikih gorenjskih prireditev

Po nevarnih bližnjicah do zaslужka

Kranj, 1. decembra - Letošnje velike gorenjske prireditev, kot so avgustovski sejem v Kranju, šuštarska nedelja v Tržiču, konjeniška prireditev na Brdu, svetovno veslaško prvenstvo na Bledu, letalski miting na Brniku in dan Triglavskega narodnega parka v Mojstrani, bili že pozabljeni, če ne bi pred nedavnim dobili uradnih poročil o tem, kaj so na teh prireditvah videli in ugotovili inšpektorji Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko

Bled: večina pomanjkljivosti odpravljena že pred začetkom prvenstva

Svetovno veslaško prvenstvo na Bledu - udeležilo se ga je okrog devetsto športnikov iz 38 držav sveta, razen teh pa še veliko športnih delavcev, funkcionarjev in gostov - je minilo brez zapletov, ki bi jih bilo treba javno omenjati. Inšpekcije so se na prvenstvo dobro pripravile in so glavno delo opravile že pred začetkom tekmovanj. Sanitarni inšpektorji so skupaj z delavci Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske pregledali 16 hotelov in 41 ostalih gostinskih objektov, predvsem tiste, v katerih so bivali in se hrаниli tekmovalci, gostje in novinarji. Vzeli so 94 vzorcev živil, od katerih je bilo šest bakteriološko oporečnih in šest pogojno dobrih, ter (v zasebnih slaščičarnah) 39 brisov na snažnost, med katerimi je bilo deset neustreznih. Ko so pregledovali (zunanjo) urejenost stavb oz. njihovo okolico, so ugotovili, da so bili družbeni lokalni v središču kraja lepo urejeni, da pa domačini niso pokazali posebno veliko posluha za zunanjo urejenost svojih hiš. Lastniku javnih sanitarij na Bledu so poslali pisni predlog, da dotrajane žlebove nadomesti z novimi.

Več pomanjkljivosti je ugotovila tudi tržna inšpekcija. V petih gostinskih lokalah na Bledu niso bile objavljene cene vseh storitev, več kršitev predpisov je bilo v gostilni Pletna, večina prodajaln v novozgrajenem trgovskem centru v času prvenstva ni imela izobesnih oznak z napisom organizacije ali zasebnika in s poslovnim časom, nekateri gostinci pa so sklenili dogovore o zakupu prostora za začasno prodajo tudi z Veslaškim centrom Bled in z Regatnim odborom Bled, čeprav je bil za to pristojen le organizacijski komite.

Previdnost zaradi trihineloze

Meso na pregled

Kranj, 1. decembra - V zadnjih petih letih, od začetka 1984. do konca 1988. leta, je bilo v Sloveniji 24 primerov trihineloze, lani celo nobenega, letos novembra pa je zavoljo zaužitja okuženega mesa na kmetiji na Žirovskem vrhu iskal zdravniško pomoč več kot dvajset ljudi. Ker ljudje zadnje čase kupujejo vse več prašičev iz drugih republik, kjer je okužba s trihinelom pogosta, v Zavodu za socialno medicino in higieno Gorenjske, in inšpekcijskih službah in v živinorejsko-veterinarskem zavodu priporočajo dosleden pregled tudi doma zaklanih prašičev. Meso pregleduje ŽVZG Kranj v svojem laboratoriju in v vseh lokalnih klavninah.

Za kakšno bolezen pravzaprav gre in kako se je obvarovati?

Trichinella spiralis (lasnica) je zajedalec, ki ves razvojni ciklus preživi v enem gostitelju - najpogosteje v glodalcih (miši, podgane), divjih prašičih, medvedih, jazbecih in lisicah. Ličinke pridejo v gostiteljevo črevo, kjer odrastajo in se razmnožujejo. Novonastale ličinke predrejo črevesno steno in potujejo po krvnem obtoku v mišice. Najpogosteje se naselijo v žvekalnih mišicah, trebušni preponi, mišicah okrog oči in lahko tudi v srčni mišici. Ličinke v mišicah dozorijo in se obdajo z ovojnico, tako meso pa postane vir okužbe za živali kot za človeka.

Domači prašiči se okužijo, če požrejo meso živali, okuženih s trihinelom. To je možno na pašnikih (poginjene domače živali), v svinjakih (miši in podgane, ki poginejo zaradi deratizacije) ter pri krmiljenju s surovimi ostanki oz. obrezinami okuženih domačih prašičev ali okužene divjadi.

Najpogosteji izvor okužbe pri ljudeh je surovo ali premaško kuhanje oz. pečeno meso okuženih domačih prašičev in divjadi (uživanje suhih klobas in neprekuhanih mesnih izdelkov, kot so šunka, slanina, suhi vratovi, prš...). Okužba poteče pogosto brez znakov bole-

Prašiči klub močni okužbi - s trihinelom ne kažejo znakov bolezni. Pri klanju s prostim očesom ne vidimo ličink v mišicah, ampak lahko ugotovimo okužbo le laboratorijsko (s trihinoskopijo). Za tovrstni pregled odvzamemo od vsake polovice prašiča za oreh več kos mesa trebušne prepone in sicer na mestu, kjer se njen mišični del pripenja na hrbenico. V primeru, da pripone ne dobimo, vzamemo vzorce iz različnih delov - košček medbrevnega mišiča, mišičja grla, trebušnega mišičja ali mišičja jezika. Vzorec mesa morajo biti odvzeti takoj po klanju, na pregled pa jih je treba prinesi v polivinilasti vrečki. Pri suhomesnatih izdelkih prinesemo v preiskavo cel izdelek.

Zni. Pri večini bolnikov se dva do sedem dni po zaužitju okuženega mesa pojavi bruhanje, driska, malo povisana temperatura in izguba apetita. Včasih teh znakov ni in se šele deset do trideset dni po okužbi pojavi povišana temperatura, bolečine v mišicah, oteklini okrog oči in splošna prizadetost. Pri nekaterih bolnikih se razvijejo zelo težke oblike z znaki prizadetosti srca, pljuč in možganov. Za večino je potrebno zdravljenje v bolnični.

več težav povzročal gostinec D.D. iz Stare cerkve pri Kočevju. Čeprav je najel za opravljanje gostinske dejavnosti del asfaltiranega, komunalno opremljenega in potrtega prostora, se je preselil na zelenico, na katero je namestil razno opremo za pripravo in strežbo hrane in piča ter pomivalna korita in hladilnik. Odtroke je speljal kar po površini v kanalizacijski jasek, kar ni oviral samo zaposlenih in gostov, ampak je bilo to tudi neestetsko. Zelenica je bila kmalu onesnažena z raznimi ostanki hrane; v kontejnerju, kjer so tudi pripravljali hrano, je bil ob inšpektorjem obisku neredit; delavec za točilno mizo pa je nosil umazan suknič. Še prepričljivejši so rezultati analize: med desetimi vzorci za ugotavljanje snažnosti je bilo devet neprimernih, na delovnih površinah je bilo prek 10 tisoč aerobnih klic (dovoljeno do dvesto) in na priboru prav toliko (dovoljeno do sto). Rezultat preiskave vzorke svinjske pečenke je bil pozitiven, saj so v njem "našeli" kar 600 tisoč mikroorganizmov. Podobno je bilo med sejmom tudi v hali A, kjer je D.D. prav tako opravljal gostinsko dejavnost. V točilni mizi in v koričih za pomivanje posode ni bilo tople vode, zato so delavke pomivale posodo (v enem koritu) le s hladno ali občasno pogreto vodo. Živila so bila skladisčena na umazanih tleh, delavci so bili brez ustreznih delovnih oblik, med petnajstimi vzorci za ugotavljanje snažnosti je bilo osem neprimernih, delovne površine za pripravljanje živil so bile onesnažene, v vzorcu pečenega jagnja in pečenice so našli več kot 70 tisoč mikroorganizmov, gostinec z osmimi delavci ni sklenil pogodbe o delu ali o honorarni zaposlitvi...

Inšpekcija je po vsem tem predlagala Gorenjskemu sejmu, da naj preneha odajati poslovne prostore gostincu D.D., češ da s svojim ravnjanjem ogroža zdravje ljudi; sicer pa je tudi svetovala, da naj sejem zagotovi v hali A ustrezno zračenje, da naj utrdi tla na prostoru, kjer je že tradicionalno Droga Portorož, in da naj od najemnikov prostorov zahteva popolno spoštovanje pogodbe.

C. Zaplotnik

Kranj: na sejmu tudi gostinec, ki ogroža zdravje ljudi

Na letošnjem avgustovskem gorenjskem sejmu v Kranju je inšpektorjem naj-

Inšpekcija je po vsem tem predlagala Gorenjskemu sejmu, da naj preneha odajati poslovne prostore gostincu D.D., češ da s svojim ravnjanjem ogroža zdravje ljudi; sicer pa je tudi svetovala, da naj sejem zagotovi v hali A ustrezno zračenje, da naj utrdi tla na prostoru, kjer je že tradicionalno Droga Portorož, in da naj od najemnikov prostorov zahteva popolno spoštovanje pogodbe.

C. Zaplotnik

Policijski režim?

Ko je republiški sekretar za notranje zadeve Tomaž Ertl izdal tri odredbe, s katerimi je bila dokončno zapečatena usoda napovedanega in prepovedanega mitinga resnice v Ljubljani, so v Srbiji in njenem vplivnem območju kar temeljito v tem, kdo bo našel boljši izraz za režim, kakršen vladava v naši republiki. Je v Sloveniji res nedemokratični, policijski režim, režim brutalnih mogočnežev, sistem z dobrim namenom in fašističnim vodstvom...?

Čeprav so strasti zdaj na moč segrete in so domoljubna čustva močnejša od razuma, se ni mogoče strinjati s črno-belem slikanjem razmer, češ da je pri nas v Sloveniji vse, kar zadeva spoštanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, idealno in v najlepšem redu, drugod v državi pa vse popolnoma naroča in slablo. Da, tudi v Sloveniji je, sodeč po procesu zoper četverico in še nekaterih drugih procesih, ter po zaslugu "zdravih sil" nekaj ostankov nedemokratičnega, policijskega režima, ki izkorističa (vojaško) sodstvo za odstranjevanje politično nevarnih in pogumnih mladcev. Pa vendarle: dogodki na Kosovu, kjer se zaradi napačne politike pretaka tudi krije v kjer pravosodno kolesje (na vzvodu politike) vsakodnevno melje politične nasprotnike ter domnevne nacionaliste in separatiste, nas prepričujejo, da demokracije v Jugoslaviji le ni mogoče meriti z istim vatrom in da gre za velikanske razlike. Plašč demokracije je namreč širok in tako ohlapen, da je mogoče vanj skriti tudi oblastničke cilje po prevladi in ves "pekleni stroj", ki naj bi pomagal do cilja.

Je Slovenija zaznamovana s policijskim režimom le zato, ker ni dopustila, da bi "stroj" ropotal tudi po njej ter se zaletaval v cvetove politične pomlad, branike demokracije, narodovo suverenost, liberalno politično vodstvo...?

C. Zaplotnik

NESREČE

V križišču izsilil prednost

Šenčur, 3. decembra - 39-letni mopedist Alojz Zrim iz Kranja je bil hudo ranjen v nesreči, ki se je dogodila v križišču cest Kranj - Mengš - Šenčur - Voklo v Šenčuru. Ko je vozil proti Brniku, ga je z avtom zadel Marko Bohinc, star 21 let, iz Trboj, ki je pripeljal po neprednostni cesti iz Voklega. Hudo ranjenega Zrima je Bohinc odpeljal v jeseniško bolnišnico.

Pogorela Petrolova brunarica

Pokljuka, 28. novembra - Med prazniki je v Petrolovi počitniški hiši na Goreljo izbruhnil požar. V brunarici je počitnikovala družina Malalan iz Ljubljane. Ker ni bilo vode, so na plinskem štedilniku topili sneg, nenadoma pa je začel goret plastični zaslon ob štedilniku. Ogenj so sicer pogasili, vendar se je medtem vžgal tudi medprostor med ohišjem in stropom brunarice, čemur pa počitnikarji niso bili kos. Ogenj je v kratkem času zadel v pogolniti vso brunarico, iz nje so rešili le nekaj inventarja. Požar so zadušili prostovoljni gasilci iz okoliških društev. Kot ocenjujejo, je rdeči petelin napravil za okoli milijardo gmotne škode.

Omahnili s senika

Zalog, 29. novembra - Na domačem seniku se je smrtno ponesrečil 79-letni Franc Hribar, kmet iz Zaloga pri Cerkljah. Ko je šel zvečer po seno za živino, je omahnil skozi nezavarovan odprtino nekaj metrov globoko in si zlomil vrat. Mrtvega je našla žena.

Na prehodu povozil žensko

Podvin, 26. novembra - 77-letna Antonija Brinšek iz Spodnjega Otoka je prečkala magistrалno cesto pri Podvinu, ko je po njej s precejšnjo hitrostjo pripeljal voznik osebnega avtomobila Jozip Jauk, star 43 let. Pešakinjo na prehodu za pešce je zadel, da je bležala hudo ranjena. Odpeljali so jo v jeseniško bolnišnico.

Prepozno opazila pešakinji

Bled, 27. novembra - Na Ljubljanski cesti na Bledu se je zgodila prometna nesreča, ker je voznica osebnega avtomobila Mojca Juvan prepozno opazila ženski na prehodu za pešce. Nesreča ni več mogla preprečiti, 85-letno Marijo Miculinič in 37-letno Stanislava Ferjan iz Bleda je zbilja po cesti. Hudo ranjeni so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Odnesel opažne elemente

Drulovka, novembra - V začetku novembra so na gradbišču ceste od Drulovke do Planike pri kranjskem Gradbincu pogrešili 54 opažnih elementov. Konec oktobra jih je bil z gradbišča, kjer so bili shranjeni, odnesel neznani storilec. S tem je firmo oškodoval za več kot sto milijonov.

Okvara zaustavila letalo

Brnik, 29. novembra - Popoldne je prišlo do okvare na Jatovem letalu, ki je na brniško letališče priletel iz Zuricha. Med pristajanjem je prišlo do okvare na zaviralskem sistemu, tako da so nalepem blokirala kolesa na lev strani letala. Pilot sta kovinskega orjaka, ki bi lahko ušel s pristajalne steze, večje obvladal, tako da je trčilo le v luč ob pristajalni stezi. Po 150 metrih vožnje je blokada očitno popustila in letalo se je normalno ustavilo. Letalo potem ni poletelo, pač pa so počnike v Zagreb odpeljali z avtobusom.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

5 X PARÍ

*Petkrat dobro -
petkrat različno*

5 vrst obarjenih klobas,
ki jih spoznate po številkah:

- 1 z grobo mleto rdečo
in zeleno papriko
- 2 s fino mleto rdečo
in zeleno papriko
- 3 s fino mleto zeleno papriko
- 4 z grobo mleto zeleno papriko
- 5 s sušeno mešanico zelenjave
in semen

**Manj maščob,
večja beljakovinska
vrednost**

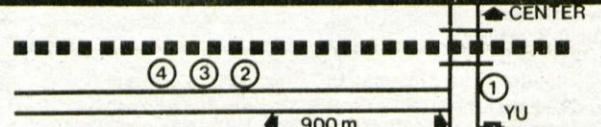
V vseh prodajalnah z živili.

MESNA INDUSTRIJA Murska Sobota
Bijedilčeva 11, tel.: 069/22-440, telex: 35243, telefax: 069/22-007

VELIKA NAGRADNA IGRA SAMO ZA BRALCE GORENJSKEGA GLASA

1 HIFI TITZ 3 SCHUNHAUS SILVANA
2 PRAG MODEN 4 JUWELIER HABENICHT

1 - OB GLAVNI CESTI V CELOVEC - PRED ŽELEZNIŠKIM PODVOZOM;
2, 3, 4 - PRED ŽEL. PODVOZOM LEVO - 900 METROV

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE:

- 3 X BON ZA 1000.- ŠILINGOV
- 8 X BON ZA 500.- ŠILINGOV

NAGRADNO VPRAŠANJE: NISMO NAJVEČJI, SMO PANAJBO...

REZULTATI ŽREBANJA BODO OBJAVLJENI V GLASU, IZVESTE PA JIH TUDI PO POŠTI
ZADNJI SPREJEMNI ROK 19. DECEMBER 1989, ŽREBANJE 22. DECEMBRA 1989

KAKO NAJ JI POVEM?
ČISTO ENOSTAVNO!

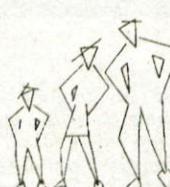
Dragi prijatelji!
Zlatnina, biseri in dragocene
ure so darila, ki veliko let, ja
celo celo življenje nudijo
veselje. Rad bi ti osebno
svetoval pri izbiru
novoletnega darila.
Wolfgang Habenicht
Schmuck und Uhren
Celovec, Hauptmann -
Hermann - Platz 4

CELOVEC
ROSENTALERSTR. 57
Tel. 9943-463-262646
HIFI - TV - VIDEO
IZREDNE PONUDBE!

● OTVORITVENA PONUDBA:
VIDOREKORDERJI
"MADE IN JAPAN" OD S
4.160.- NETO

VEDNO IMAMO DOVOLJ
PARKIRNIH PROSTOROV
ZA NAŠE GОСTE.

VAŠA TRGOVINA S
ČEVLI
SCHUHAUS
SILVANA

SIEBENHÜGELSTR. 28 CELOVEC,
KJER VAS ČAKA VELIKO
PRESENEČENJE.

POZOR!

LEPE ŽENSKE BODO
ŠE LEPŠE,
PRIVLAČNI MOŠKI
ŠE PRIVLAČNEJŠI
VAŠA MODNA HIŠA

PRAG
moden

CELOVEC HAUPTMANN -
HERMANN - PL 4 Tel.
9943-463-22616

VSAK OBISKOVALEC
DOBI S TEM "KOTOM"
LEPO
PRESENEČENJE

TRGOVINA
CETKA KALAN
C. Staneta Žagarja 16
64000 Kranj
telefon: 064/22-510

Izkoristite ugodni predpraznični nakup v
Trgovini Cvetka na Cesti Staneta Žagarja 16 v
Kranju.

Po ugodni ceni vam nudimo:
moške srajce že od 647.000.- din dalje;
ženske flanelaste bluze po 1.100.000.- din;
otroške termo hlače od 1.490.000.- din dalje;
otroške pižame, puloverje;
posteljnino že od 733.000.- din dalje;
brisace po 149.000.- din,
in še mnogo drugih praktičnih daril za vaše
najblžnje.

Odperto od ponedeljka do sobote od 9. - 12. in
od 14. - 19. ure.
Se priporočamo!

MODNA KONFEKCIJA
KROJ
ŠKOFJA LOKA

ponovno

razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA FINANČNO RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

Pogoji:

- visoka ali višja šola ekonomske smeri
- 4 leta delovnih izkušenj

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

Modna konfekcija "KROJ" Škofja Loka, Kidričeva 81.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 10 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

DO 30% NOVOLETNI POPUST
ZA GOTOVINSKA PLAČILA
JELOVICA ŠKOFJA LOKA

PRODAJNA MESTA: Škofja Loka, Murska Sobota, Celje, Nova Gorica, Novo Mesto, Izola

GRADIS ŠKOFJA LOKA

TOZD LESNO INDUSTRIJSKI OBRAT ŠKOFJA LOKA, n. sol. o.

UGODNO
POPUST 10 - 20 %
za izdelke iz masivnega lesa
• ladijski pod
• balkanske ograje
• stopnišči in okrasni elementi ter panoramske za...
OBISKITE NAS VSAK DELOVNIK OD 6. - 14. URE
SE PRIPOROČAMO
Tel. 064-632-181

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Vrhunski VIDEOREKORDER akai, barvni TV in ZVOČNIKE fisher, deklarirano, novo, prodam. ☎ 22-586
17367

Prodam nerabljeno PEČ kiperbusch in grmofonsko kombinacijo stabi - stogi jamaha. ☎ 42-778
17685

Ugodno prodam nerabljen ŠIVALNI STROJ pfaff v kovčku, 20 odstotkov ceneje od Ruže Step. ☎ 37-262
17690

Prodam TRAKTOR štore 404. Informacije na ☎ 69-437
17694

Nov gospodinjski ŠIVALNI STROJ pfaff in overlook singer, ugodno prodam. ☎ 25-650
17698

Prodam barvni TV. Informacije na ☎ 28-138
17704

Prodam dve leti star barvni TV gorjenje. ☎ 68-321
17706

Prodam namizni ŠIVALNI STROJ v kovčku in dvojni RADIOKASETOFON. ☎ 26-903
17711

Prodam VIDEOREKORDER. ☎ 35-352
17716

MOTORNO ŽAGO partner S 550, nova, nerabljena, prodam. Zakanik, Pod Plevno 53, Škofja Loka
17710

Prodam TELEFAX murata M 1. ☎ 51-062
17736

Prodajam dodatne GRELCE za štedilnik kiperbusch (prijeteljke). Gasilska 16, Kranj
17739

Prodam RAČUNALNIK komodore 64 in VIDEOREKORDER. ☎ 632-581
17762

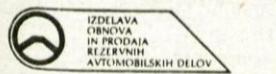
Prodam brezhiben barvni TV Blaupunkt. Žalar, Kranj, Staneta Zagorja 8

GRADBENI MATERIAL

GARAŽNA VRATA iz macesna, prodam. Ogled: Žabnica 35 17678

Obveščamocenjene stranek, da smo 1. decembra odprli delavnico za expres popravila čevljev in Stražišču. Delavnica je poleg šole Lucijana Seljaka in samopostežne trgovine. Priporočamo se za obisk!

Delovni čas: od 8. - 11. in od 13. - 17. ure.

STANE PLESTENJAK
JAKA PLATIŠE 13
PLANINA 64000 KRAJ
TEL.: 064-36-238
NUDIMO AVTODELE
ZA VOZILA ZASTAVA
750, Z - 101, Z - 128,
JUGO, Z - 126 P, LADA
KAROSERIJE ZA
ZASTAVA 101, JUGO, Z - 128
PRVE KVALITETE IN
TOVARNIŠKO
OCENJENE
SPREJEMAMO
PLAČILA ZA NOVE
AVTOMOBILE
IZ PROGRAMA
ZASTAVA
DELOVNI ČAS:
ODPRTI VSAK DAN
OD 14.00 - 19.00,
SOBOTA OD 8.00 -
12.00

Prodam smrekov OPAŽ, šir. 9 cm. Kuraltova 3, Šenčur
17688

Prodam dve CISTERNI za olje, 2.000-litrski, prodam. Smledniška 89, Kranj
17699

NAJDENO

Na Smučarskem sejmu izgubljen črn PUDELJ se dobi na ☎ 28-525
17741

Zaposlitve

ČISTILKO zaposlimo za 2 x tedenško čiščenje bloka. ☎ 23-524
17684

Nezaposlenim nudimo honorarno ZAPOSЛИTEV na terenu - zbiranje prednaročil DZS. ☎ 38-206
17687

Samostojno KUHARICO in KUHARJA zaposlimo takoj. Restavracija Texas, Lesce, ☎ 74-366 17689

Iščem KOOPERANTA-TKO za dograditev gostinskega lokala. Ostalo osebnih dogovoru. ☎ 48-636
17692

KV KUHARICO, NATAKARICO in pomožno osebje za pomoč v kuhinji, zaposlimo v Kranju. Odličen OD. ☎ 061/579-057
17695

ŽIVALI

Prodam PRAŠIČA, težkega 100 kg, krmljen z domačo hrano. ☎ 39-152, popoldne
17700

Plemenske TELICE v A kontroli, črno-bele, stare od 1 tedna do 5 mesecov, prodam. Jamšek, Bukovica 12, Vodice
17710

Prodam dva PRAŠIČA, težka do 30 kg ali zamenjam za TELETU, starega do 3 tedne. Sp. Brnik 15, Cerknje
17723

Prodam BIKCA, težkega od 120 do 130 kg. ☎ 78-425
17724

Prodam PRAŠIČA za zakol in polovicu mlade GOVEDI. Velesovo 35, Cerknje
17738

Prodam čistokrvne nemške VOLČAKE, stare 2 meseca. ☎ 42-165, od 6. do 14. ure ali ☎ 21-778, popoldne
17750

LABRADOR mladič, čokoladno rjave barve, z rodonikom, stare 7 tednov, prodam. Majcen, Koželjevo nabrežje 3, Mengš
17752

Dobjeo se JARKICE. Golniška cesta 1, Kokrica, Kranj
17620

Obveščamocenjene stranek, da smo 1. decembra odprli delavnico za expres popravila čevljev in Stražišču. Delavnica je poleg šole Lucijana Seljaka in samopostežne trgovine. Priporočamo se za obisk!

Delovni čas: od 8. - 11. in od 13. - 17. ure.

OBVESTILA

ROLETE: žaluzije, lamelne zavese in parket, naročite na ☎ 75-610
15717

ROLETE, ŽALUZIJE, LAMELINE ZAVESE v vseh barvah in izvedbah, naročite pri: ROLETARSTVO NOGRAŠEK, Milje 13, 64208 Šenčur, ☎ 061/50-720
16471

Obveščamo, da smo pričeli z izdelavo TERMOPANA - IZOLACIJSKEGA STEKLA, dvoslojnega ali trošlojnega, po naročilu. Nudimo tudi vse ostale zunanjne in notranje zasteklitve in ogledala iz domačega in uvoženega stekla. STEKLARSTVO JUGOVIC, Sp. Bitnje 23, Žabnica
17085

Ne delajte si skrbi z DARILI. Pridite v prodajalno "ŠIK" v Šenčurju, Pipanova 22
17388

POPRAVLJAMO TV spremnike. Informacije na ☎ 39-886, od 9. do 16. ure. Se priporočamo!
17409

ELEKTRO SERVIS - Andrej Čapej, Huje 19, Kranj! POPRAVLJAM gospodinjske aparate, pralne stroje, sesalce, mikserje, ročna orodja. Za aparate Elma in Rowenta upoštavam tudi garacijo. Informacije na ☎ 37-427, zvečer
17674

Preko cele zime bom prodajal K-SLO ZELJE. Voglie, Letališka 18
17721

VODOINSTALACIJO NA HIŠI, tudi razna popravila, vam naredim solidno in kvalitetno! ☎ 28-427
17682

OSTALO

TELEFONSKO ŠTEVILKO v centru Kranja takoj odkupim.
17693

INŠTRUIRAM angleščino za osnovne in srednje šole. ☎ 39-262
17731

Prodam hrastova DRVA. Markun, Bašelj 2, Preddvor
17747

Prodam semenski KROMPIR jarla. Šifrer, Žabnica 23, ☎ 44-559 17749

Prodam suha bukova DRVA. ☎ 44-133
17754

POSESTI

Najamem GARAŽO na Planini. ☎ 38-400 ali 34-828
17719

POZNANSTVA

Sem srednjih let in bi rad spoznal dekle do 45 let. Šifra: MAJHNA KMETIJA
17691

RAZNO PRODAM

Poceni prodam 120-litrski HLADILNIK, celega ali po delih in kombiniran otroški VOŽIČEK. ☎ 78-301
17683

Prodam REPO za kisanje in 80-litrski BOJLER. Trboje 61, Kranj, ☎ 49-514
17733

Prodam GOLF JGL, letnik 1981, metalno modre barve, registriran do julija 1990. ☎ 26-903
17712

Prodam GOLF JGL, letnik 1981, metalno modre barve, registriran do februarja 1990. Jahačev prehod 1, Kranj, ☎ 24-571
17701

Prodam JUGO 45 A, letnik 1987. Ogled popoldne. Radoslav Bata, J. Gabrovška 21, Kranj
17702

Prodam Z 101, letnik 1979. 17703

Prodam WARTBURG karavan, letnik 1972, celega ali po delih.
17705

Prodam dobro ohranjen GOLF JX diesel, letnik oktober 1985.
17707

Prodam FIAT 850, neregistriran. Kovačevič, Šutna 23, Žabnica
17763

STAN. OPREMA

Ugodno prodam dobro ohranjen POHISTVO in SEDEŽNO GARNITURO, za dnevno sobo.
17750

Ugodno prodam KAVČ in dva FOTELJA, klubsko MIZICO, JOGI in dobro ohranjeni SPALNICO. Zaplotnik, Trstenik 42, Golnik, ☎ 46-350
17746

Prodam usnjeno SEDEŽNO GAR-NITURO lahti. ☎ 35-537
17748

STANOVANJA

Prodam 1-sobno STANOVANJE, v vrtom, 48 kvad. m, vseljivo prihodnje leto. Cena po dogovoru. Ludvik Počič, Suška 17, Škofja Loka
17681

Zamenjam 2-sobno družbeno STANOVANJE v Kranju, za GARSONJERO na Gorenjskem. ☎ 061/263-594
17735

Oddam SOBO zakoncema brez otrok. ☎ 632-946, popoldne
17743

VOZILA

Prodam JUGO 45 A, letnik 1987, 20.000 km. ☎ 73-038
17302

Ugodno prodam ŠKODO 120 LS, neregistrirana, letnik 1980.
17679

Prodam WARTBURG limuzina, letnik 1986, z dodatno opremo. Stražinj 80, Naklo
17680

ZAHVALA

MATIJE STAR MANA
iz Pungerta 17

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

ITALO SCHUHMODE

ČEVLJARSKI CENTER ITALIJANSKE MODE CELOVEC
PISCHEDOLFERSTR. 7
(CENTER - SEVER)

RAZPRODAJA STOLETTA: 10.000 PAROV OTROŠKIH, ŽENSKIH, IN MOŠKIH

ČEVLJEV ZNIŽANO DO 50 %

Ugodno prodam WARTBURG karavan, letnik 1978, še dober in registriran do junija 1990. Alpska 3, stanov. 31, Bleč
17740

OPEL KADETT, letnik 1971, v dobrem stanju, prodam. Lekić, Dežmanova 1, Lesce
17742

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1984, zelo dobro ohranjen. ☎ 50-005, popoldne
17744

Zamenjam R 18, letnik 1980, registriran do junija 1990, pet prestav, za BMW 518 ali 520, starejši letnik. ☎ 35-024
17745

Prodam Z 850, letnik 1982, prevožen 38.000 km. ☎ 68-104, Vida
17751

R 4 GTL, letnik julij 1986, 27.000 km, rdeče barve, prodam.
17752

Ugodno prodam Z 101, letnik 1980, registrirana do aprila 1990. Informacije na ☎ 721-391, od 6. do 14. ure
17755

Prodam VW hrošč. ☎ 80-585
17756

Ugodno prodam VW passat, letnik 1974. Ogled popoldne. Markun, Velesovska 6, Šenčur
17757

Prodam Z 101, letnik 1976, registrirana do aprila 1990. Ogled možen v četrtek popoldne ali v soboto cel dan. Dejak, Golnik 47
17759

Z 101, letnik november 1987, prodam. ☎ 38-733
17760

Prodam FIAT 850, neregistriran. Kovačevič, Šutna 23, Žabnica
17763

Jože Smole v Kranju

Kranj, 5. decembra - Po kranjski občini že nekaj časa krajevne konference SZDL razpravljajo o osnutku programa SZDL, tako na republiški kot na občinski ravni. Danes ob 18. uri bo pri Vodovodnem stolpu razprava o SZDL v skupščinskem sistemu, na kateri bo sodeloval podpredsednik republike skupščine Aleksander Ravnikar, jutri ob 18. uri pa bo na osnovni šoli Matija Čop na Planini pogovor o SZDL v političnem pluralizmu, na katerem bo sodeloval tudi predsednik republike konference SZDL Jože Smole.

J. K.

Radovljiska SZDL

Pravica do dela in svojega prepričanja

Radovljica, 1. decembra - Občinska konferenca SZDL Radovljica bo na seji, ki bo jutri, v sredo, ob 15. uri v sejni dvorani radovljiske občinske skupščine obravnavala poročilo o delu občinske organizacije SZDL v času med lanskim in letošnjim decembrom, osnutek programa slovenske SZDL "Z demokracijo in ustvarjalnostjo v bogatejše življenje" ter osnutek programa radovljiske SZDL z naslovom "Vsakomur pravico do lastnega prepričanja in dela za dober danes in boljši jutri".

C. Z.

O kongresnih dokumentih

Radovljica, 1. decembra - Novoizvoljeni občinski komite ZKS Radovljica bo danes, v torek, na seji obravnaval dokumente za 11. kongres ZKS in pripombe na gradiva ter pripombe na programske usmeritve ZK Radovljica za naslednje konferenčno obdobje, sprejel pa naj bi tudi pravila za delovanje kluba za aktivno življeno. V četrtek, 7. decembra, bo še konferenca ZKS Radovljica, na kateri naj bi sprejeli predlog in dopolnitve programske usmeritve radovljiske ZK, razpravljalni pa naj bi tudi o kongresnih dokumentih.

Naj pri seji občinskega komiteja - bila je sredi novembra - so za predsednika komiteja izvolili Zdravka Siliča, za sekretarja predsedstva pa ponovno Janka Štuška. Na seji so obravnavali tudi več aktualnih vprašanj. Centralnemu komiteju ZKS in ZKJ so poslali pismo, v katerem so obsodili izvajanje z mitingom. Ko so razpravljalni o problematiki v Verigi, Suknu in v zdravstvu, so menili, da je izvršni svet v primeru Verige ukrepal modro in odločno. Člani komiteja so povedali tudi svoje pripombe o posameznih kandidatih za predsednika občinske konference SZDL Radovljica.

C. Z.

Predkongresna seja ZK v Tržiču

Tržič, decembra - V četrtek, 7. decembra, ob 17. uri bo v sejni dvorani Peka v Tržiču predkongresna seja občinske konference ZK Tržič. Delegati bodo obravnavali dokumente za 11. kongres ZKS, med drugim tudi programski dokument EVROPA ZDAJ, spremembe in dopolnitve Statuta ZKS ter osnutek kandidatnih list za člane organov ZKS in ZKJ. Izvolili bodo tudi delegata za 14. izredni kongres ZKJ.

Občinski komite ZKS Tržič in njegov predsednik Janez Piškur pričakujejo, da bo prav zaradi zanimivih razprav udeležba iz osnovnih organizacij tokrat boljša kot na volilno-programskih sejih.

D. D.

Ijubljanska banka

GORENJC IN BANKA FORMULA PRIHRANKA

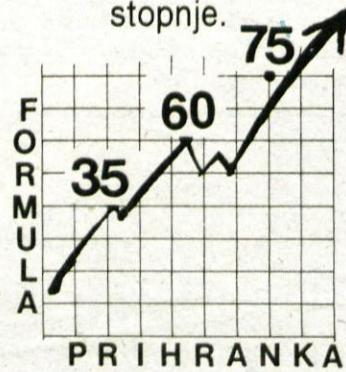
OBRESTNE MERE ZA DECEMBER

Revalorizacijska stopnja za DECEMBER znaša 42,4 %.

V Gorenjski banki vpogledna sredstva OBČANOV obrestujemo v višini 75 % mesečne revalorizacijske stopnje, kar pomeni 31,8 %.

Vpogledna sredstva GOSPODARSTVA obrestujemo v višini 60 % mesečne revalorizacijske stopnje.

Vpogledna sredstva NEGOSPODARSTVA obrestujemo v višini 35 % mesečne revalorizacijske stopnje.

Temeljna banka Gorenjske

Socialne pomoči in preživnine višje za polovico

S 1. decembrom so se povečale denarne pomoči otrokom, rejnine, socialne pomoči, ki pomenijo edini ali dopolnilni vir preživljavanja, ter nadomestila za invalidnost.

Družbene denarne pomoči otrokom bodo višje za polovico. Tako bo najvišji znesek otroškega dodatka ta mesec znašal 2,123.300 dinarjev, za prizadetega otroka pa 3,539.500 dinarjev. Za polovico bodo višje tudi rejnine: za enega rejanca bo rejnic pripadalo 4 milijone, za tri 12 milijonov, medtem ko bodo materialni stroški za rejence do prvega leta 8,944.000 dinarjev, za predšolske otroke 6,880.000 dinarjev, za šolarje 8,256.000 in za starejše od 14 let 10,320.000 dinarjev.

Za polovico višje bodo tudi preživnine. Družbene denarne pomoči, ki pomenijo edini vir preživljavanja, bo znašala 6,880.000 dinarjev. Enako bo povečana tudi socialna pomoč kot dopolnilni vir preživljavanja. Nadomestilo za invalidnost bo decembra znašalo 5,600.000 dinarjev, dodatek za tujo pomoč in postrežbo 3,200.000 dinarjev, za delno tujo nego 1,600.000 dinarjev in dodatek socialno ogroženim upravičencem za tujo nego prav toliko.

In še nekaj se povečuje s 1. decembrom: za 43 odstotkov so namreč višja doplačila za zdravstvene storitve.

Bohinj ima nov prospekt

Bohinj, 4. decembra - Ob koncu letosnjega septembra so pri Turističnem društvu Bohinj ob sodelovanju bohinjskih gospodinj in turističnih delovnih organizacij izdali prav zanimiv in lep prospekt Bohinja. Po oceni nekaterih turističnih delavcev je ta prospekt z odličnimi fotografijami in izbranim besedilom eden najlepših doslej.

Oblikovalci so na sodoben način predstavili lepote Bohinja in njegove okolice. Prospekt so izdali v nakladi 100.000 izvodov, v slovenskem, angleškem, italijanskem in holandskem jeziku. Za založbo so poskrbeli pri Alpinumu Bohinj, za kvalitetno besedilo pa se je potrudil Matjaž Kocbek.

D. S.

Razširjen program na drsališču

Kranj, 4. decembra - Da bi na kranjskem umetnem drsališču v večnamenski halji Gorenjskega sejma poleg rekreacijskega drsanja obiskovalcem nudili še kaj več, so ta mesec še razširili program.

Za razširjeno ponudbo so se v Poslovno prireditvenem centru Gorenjski sejem odločili na podlagi ankete in razmišljaj, kako "led še bolj oživiti". Tako bo ta mesec na drsališču **vsako sredo od 16. do 17.30 šola drsanja za mlajše, od 18. do 19.30 pa šola za starejše**. Cena tečajev je 500 tisoč dinarjev. **Ob četrtekih 17. ure ob 18. 30 bo na programu družinsko drsanje**, otroci v spremstvu staršev pa bodo imeli brezplačen vstop. Zanimiva novost pa je tudi **Disco na ledu** - zabava združena s telesno rekreativnostjo. **Ob sobotah od 20.30 do 22.30** bosta ta mesec Disco na ledu priredila PPC Gorenjski sejem in Gostilna Sejem-Erzar. Vstopnina za to dveurno prireditve je 100 tisoč dinarjev.

Cene, poudarjajo v PPC Gorenjski sejem za drsanje in novosti v tem mesecu niso ekonomske, čeprav kranjsko drsališče za rekreativno dejavnost nima finančne podpore od združenega dela ali samoupravnih interesnih skupnosti; kar je pravzaprav osamljen primer v Sloveniji, da morajo to dejavnost pokrivati iz lastnih sredstev. Sklenili pa so vseeno, da bodo s temi razširjenimi programi nadaljevali tudi po novem letu, če bo ta mesec drsališče dobro obiskano.

A. Ž.

Praznična nagradna križanka

1. nagrada: 2 milijona dinarjev

2. nagrada: milijon 500.000 dinarjev

Tri nagrade po milijon dinarjev

Rešitve pošljite do srede, 6. decembra, na naslov: uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj (za praznično nadgradno križanko).

Razpis nagrad je za križanko v praznični številki Gorenjskega glasa. Tedaj je pomotoma izpadel.

MODNA KONFEKCIJA »KROJ« ŠKOFJA LOKA objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

ŠIVALNI STROJI

Znamka	Razred	Količina	Izklicna cena
1. PFAFF	141-134-6/1B	7	15.000.000
2. PFAFF	141-134-6/1B	3	6.000.000
3. PFAFF	141-6 B	3	15.000.000
4. PFAFF	141-134-6/1A	2	15.000.000
5. PFAFF	541-6/01 CSMN/0	1	15.000.000
6. UNION SPECIAL	39500 L	1	15.000.000
7. STROBEL	313	1	6.000.000
8. DIERKOPP	212-105	1	15.000.000
9. DIERKOPP	212-103	2	15.000.000
10. DIERKOPP	212-103	1	17.000.000
11. DIERKOPP	212-103	2	6.000.000
12. MIZA REZALNEGA STROJA		4	400.000

Osnovna sredstva pod zaporedno štev. 2 in 9 so v okvari.

V ceno ni vključen prometni davek, ki ga plača kupec.

Javna licitacija bo v petek, 8. decembra 1989, ob 11. uri v prostorih DO Kroj Škofja Loka, Kidričeva cesta 81.

Oglej navedenih osnovnih sredstev je možen 2 uri pred objavljenjem licitacije.

Udeleženci licitacije morajo pred prijetkom licitacije položiti varščino v višini 10 % izključne cene.

Osnovna sredstva se prodajajo po principu »videno-kupljeno«. Reklamacij ne bomo upoštevali.

Se na Alpetouru in Integralu še vedno niso dogovorili?

Kranj, december — Edina prevoznika, ki vzdržuje redne avtobusne linije med gorenjskimi kraji in Ljubljano, kranjski Alpetour in ljubljanski Integral sta se po znani protestih gorenjskih študentov in dijakov, ki so zahtevali ponovno uvedbo enotnih mesečnih vozovnic, konec prejšnjega meseca vendarle spet uspela »združiti«. Vsaj tako je izgledalo. Neljubi dogodki na nekaterih Integralovih avtobusih pa kažejo, da v pričujoči »združiti« le ni vse tako čisto, kot bi naj bilo.

Rečeno je bilo, da bodo mesečne vozovnice kupljene pri kateremkoli od teh prevoznikov od 2. novembra naprej, veljale tako na »zelenih kot na rdečih« avtobusih, pa naj le-te imajo sliko potnika (Integral) ali ne (Alpetour). Tako naj bi tudi obveljalo.

Na to so očitno pozabili nekateri šoferji in sprevodniki Integralovih avtobusov na relaciji Kranj-Ljubljana in obratno. Dijaki in študenti, ki imajo Alpetourove mesečne vozovnice so sporocili, da se jim je v tem mesecu že večkrat primerilo (posebej na avtobusih, ki iz Kranja odpeljala ob 6¹⁰ in 6²⁵ zjutraj), da so Integralovi sprevodniki neupoštevajo njihove vozovnice zahtevajo: »Ali plačaj karto do Ljubljane, ali pa na naslednji postaji dol! Alpetourova mesečna ne velja. Šolarjem ni preostalo nič drugega kot, da so plačali že plačano vožnjo in pravočasno prispevili v solo.«

Baje Integralovce moti, ker so pri Alpetourju uspeli prodati več mesečnih vozovnic, kar jim prinaša tudi več denarja, seveda. Očitno oba prevoznika še vedno nista iznašla formule za nekaj najbolj pravčno razdelitev denarja, ki ga pobereta dijakom in študentom, pa naj bo to v predprodaji v obliki mesečne vozovnice ali pa potem še enkrat na avtobusu.

Igor Kavčič

Svetovni dan aidsa

1. december je svetovna zdravstvena organizacija razglasila za svetovni dan aidsa. Ta dan povezuje velik del človeštva v boju zoper tako imenovano kugo 20. stoletja.

Po uspehu prvega svetovnega dne aidsa se je izvršni odbor svetovne zdravstvene organizacije odločil razglasiti svetovni dan aidsa kot vsakoletno manifestacijo. Letos je v ospredju problematika aidsa in mladine. To pa zato, ker ravno na mladih slonijo prizadevanja za preprečitev širjenja aidsa. Mladi so namreč najbolj nagnjeni k tveganju, tudi kar zadeva izbiro partnerja, pri tem pa se ne zavedajo dovolj, da se lahko okužijo z virusom HIV. Mnogi mladi so vedno namreč ni dovolj poučenih o prenašanju HIV virusa ali pa se kljub poznavanju preveč samozavestno spuščajo v tveganje, ne zavedajoč se možnosti svoje lastne okužbe.

Da bi obvladali bolezni, jo je treba poznati, da bi jo prečili, jih je treba ne le posekat veje, temveč izruvati korenine. Zaradi vsega tega je 1. december namenjen prosvetljevanju in spoznavanju bolezni, ki se začela širiti v tem desetletju.

D. Ž.

Zbor opozicije

Škofja Loka - Vse bolj očitno postaja tudi na Gorenjskem politična opozicija stvarnost. Ta čas so, kot kaže, prišli najdlje v Škofji Loki, kjer v četrtek, 7. decembra, ob 18. uri v sejni sobi ZZB NOV na Kidričevi 1 (dom DPO) pripravljajo skupni sestanek Zelenih, Kmečke zveze, Krščanskih demokratov in Slovenske demokratične zveze. Osrednja to